

310792

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ మార్చి నెల 19-వ తేది బుధవారము
రుధిరోద్ధారి నామసంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

No. 194
సంచిక ౧౯౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష డిజి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పిల మాన్పును, నాయువుపోట్ల బాపును,
వర్షపు నొప్పుల బారిదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

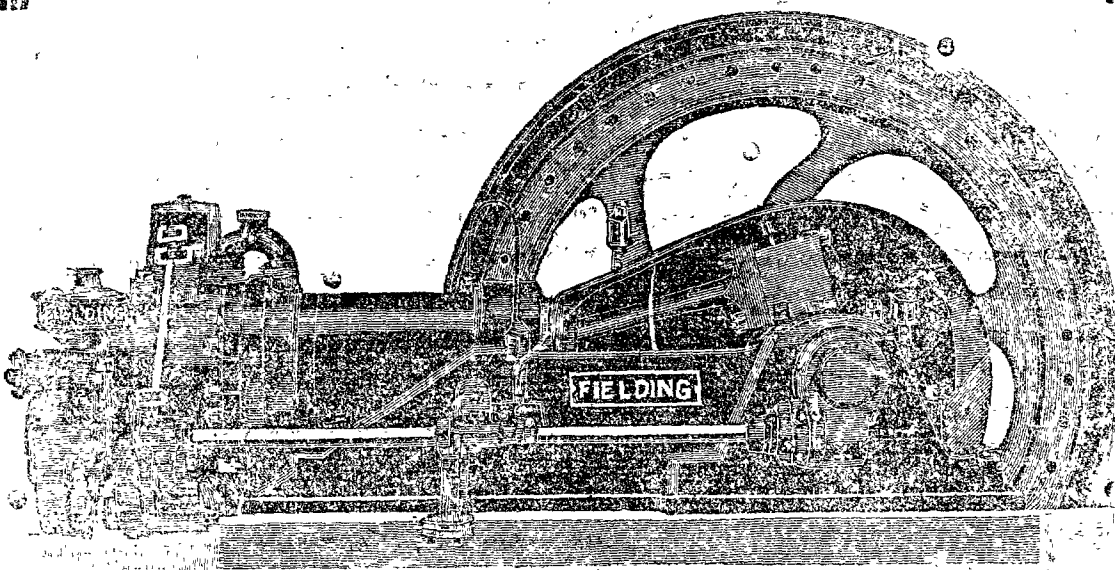
ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటివిడి మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన ఫిల్డింగు శిమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రిమోటము యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అమ్మబడు
చున్నవి అన్నిసంయముల స్థానములలో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేరి
లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరస
మయిన ధరలకు దొరకుచు ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

536 సోల్ యేజెంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో,

12, తంబుళెటివిడి, మదరాసు.

అందఱును వాడతగిన

మామదనమంజరి ట్రానిక్ మాత్రలు

చిట్టిబాడుటచే ఆయుర్ము, అంతుము, ఆరోగ్యము, మొ
దలగునవి వృద్ధిబుగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఏక నివారణ
నైన మంచిగుణము నియ్యన శీల మాత్రలు బుడ్డి 1-కి ఫిరు 1
చక్కవిద్య కావలసినవారు వ్రాసివ తిచియుగా వుండును.
బ్రాజిలెన్స్ నానాయుడి కేళిమి
27 వైశాఖరాయళ్ళు, మదరాసు.

ఏజెంట్లు కావలెను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామనియమునకు చువరాదాలను
శేరులకు సమర్థులగు ట్రానిలింగ ఏజెంట్లు కావలెను. ట్రానిలిం
గు వగైరా ఖర్చులను సహించి 1: ౨00-0-0 లు జీతము, ౫
200-0-0 రూ॥ మా సెల్యూట్ యిచ్చువలెను. 0-10-0 బిల్
పంపించునకి ఆగ్రికేంట్లు పరచుట వ్రాసి వుండును.
మనెజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామనియము,
కాకాడ.

వెల్లింగుటన్ సిసీమా

15 8-24 శనివారము నుండి 21-8-24 తేది శుక్రవారము వరకు
సా॥ 6-15 గంటల క్రితినా తెండుప్రక్కనున్న. వారి 9-80
శని, ఆదివారములందు 8-15 గంటలకు మాడ యూనివర్సిటీ
తండ్రింగు శిశువల్. 16-8-24 తేది ఆదివారము సా॥ 5-15
గంటలకు ఆటవనమానం శ్రీ రామకృష్ణ శ్రీ విద్యార్థులకై యివ్వ
బడును.

ది సోషియల్ బుక్కానీర్

జాక్ మల్ హాల్ యొక్క ధైర్యసాహస ఆత్మకథ
చర్యలను చూచి తృప్తి చెందవలెను.

8,9,10 ఉపాధి, కడపటివారము, 6 భాగములు
ఇంటర్ నావ నల్ న్యూసు, హాస్యముచూపబడును

Wanted District Agents.

Throughout Andhra Province, on
monthly allowance and commission for
the sale of all sorts of Tea, German
Toys and stationery and other Indian
products Etc. Deposit required Rs. 100
Cash. Apply for Agency terms and other
Particulars.

Messrs. Raghava & Co, Guntur.

జాతకరత్నము

జన్మనక్షత్రము పుట్టింపు తేదీ వేళమునుగుని లేకయు సంత
తన ఫలితములను కార్యకర్తల రీతిగుతో సహా యెన్ని సం
వర్షముల కైనను జ్యోతిషుని సహాయము ఆక్కరలేదు
రికంతుట లేదు వ్రాసివగలను. ధనము, సంతానము, ఆయు
రాశోగ్యములు చూపుగు ద్వారకభావము, తో మీ మీ వార
ములను విూరే వ్రాసివగలను, ఇది యింటిజ్యోతిషుడు.
ఏని నెల రు 2-0-0, వలయుచో వారములకు సరసమైనధరకు
పంపబడును.

గ్రేటు యుండేయన్ జ్యోతిషాలయము,

ఖరెకోట, విశాఖపట్నంబిల్లా

కావలెను

చైతన్యవ్యాధిగ్రస్తులకు సంస్కృతి, వేదములు బోధించుటకు సహజముగ ఇతరులకు సాధ్యమైనంతవఱకు వారును యోగ్యతలనుగూర్చి చేతనలు సంగ్రహము.

తమ్మనారాయణమూర్తి, బెజవాడ

నక్కనీ దంతచూర్ణము

ఈ చూర్ణము చేతి-ఉపశుష్కలతో తయారు చేయబడినది. ఇట్లే సుఖంధమైన వ్యాధిని బట్టి పోగొట్టును. దీని 1-కి 2 అణము. దీని 1-కి రూ 1-4-0. టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి, 2 ఎ. ఆలంగాతా పిల్లవారి, తిరుపతి క్షేత్రం, మద్రాసు.

ఆంధ్రనైషధ సారము

శ్రీ శాఖ్యత శృంగార వైదికము. సమగ్రముగా మనోహరముగా వైదికముగా వందలకొలదిని విశదీకరించబడినది. శివరత్నము. వెల రూ 0.12-0.

నుగూర్చుమని 0-8-0 పాండిత్య మాహాత్మ్యము వెల 0-8-0

మూర్తి గ్రంథము వెల రూ 1.8-0 చార్జీలు ప్రత్యేకము ల ప్రకారము సూక్ష్మవారులు, తులసి, గుంటూరు జిల్లా

శ్రీ నాథులపాద్యాయ

వేదం వేంకటరామశాస్త్రిగారిచే వచింపబడిన "వ్రతాపరుద్రీయ" నాటకమున గొప్ప పోటీవరీక్ష

ఈరాజ్యపు 15 వ తేదీ ఏప్రిల్ మాసమున 1924 బెజవాడలో జరుగును

హాలువివరము కొలదినినములలో ప్రకటింతును. శ్రీకృష్ణాకత్యురవారు మాకే మొత్తముమీద యనుజ్ఞ నొసంగిరి. శ్రీ శాస్త్రులవారినికూడ నట్లే మా కనుజ్ఞ నొసంగ వేడియుంటిమి. దరఖాస్తులు రుసుము సహితముగ మార్చి 31 వ తేదీ లోపుగ చేరవచ్చును. ప్రతిసమాజమువారును వారి దృక్పథముల మహానియులుగ నున్నవారిని ముప్పుగను పేర్కొనిన వారందరికిని సాధ్యమైనంతవరకు తృప్తి కరముగ పరిష్కారముల నెన్నుకొందుము. దయయుంచి త్వరలో తెలియచేయును. పతక కంకణాదులు తయారగుచున్నవి. మూడు సమాజములు వచ్చినను కందెమును సాగింతుము. ఇతర విషయములు మాకు తెలియజేసిన సాధ్యమైనంతవరకు అనుకూలించునట్లు నిబంధనల నిర్దిష్టము.

వి. లక్ష్మీకాంతం, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

వెండికి బంగారు బహుమానము

లాటరీ లేకున్న-అదృష్టమునకు మార్గములేదు

మోసము లేదు ఏదైన రాకపోవుటలేదు

పగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయకు ఖర్చుచేసి 32 ఆకలికొనిన మాత్రము 1000000 రూపాయలు, ఆర్జును, మానవ శారీర సంబంధమైన వానిని బట్టియు పటాపంపలై పోవును. దానిని చివరకొంచు వారు "దానియొక్క విజయ బంగారమునకు" సమానుని తెలుపుచున్నాడు.

పూర్తి కాటలాగిని ప్రాయము.

ఇంతకొక గ్రహ పాపధర్మాల, 26 బ్రాహ్మ మద్రాసు.

మైలవరం బాలభారతి నాటక సమాజ ప్రశంస

శ్రీయుత సానుపల్లి సుబ్బారావు గారికి నటరత్న బిరుదును నొసంగుట

నాల్గో వేసా రామేశంపంతులుగారి ప్రశంస

నేను 'రాధాకృష్ణ' నాటకములో రాధాభూమికమాత్రం చూచినాను. శృంగారసముగావుండుటకు వీలైన కథను భక్తి రసములతో మార్చిన గ్రంథకర్త చతురతయను, దానిని ప్రదర్శించిన సుబ్బారావుగారి సేవను జూచినాను. సుబ్బారావు గారు ప్రతిభిరించిన సమయమున గీతలనివాక్యము

"యోమాం పశ్యతి, సర్వత్ర, సర్వం చ మయిపశ్యతి తస్మాహం ప్రణామ్యమి, సచమేనప్రణామ్యతి" అననది నిజముగా తలంపులో వుండేట్లు చేసినారు.

(సం.) వేసారామేశం,

నాయుడు, చెన్నపురి హైకోర్టు.

ప్రశంసాపత్రము

శ్రీ, పాదపల్లి సుబ్బారావుగారు, శ్రీమైలవరం సంస్థానాధీశంకాపాత్ర మగు, శ్రీబాలభారతి నాటకసమాజములో, కన్న పురికి వచ్చి, యిచ్చి, రాధ, ద్రౌపది, కైక, చంద్రమతి, దమయంతి మున్నగు ప్రధాననాయికాభూమికలకు ధరించి, తత్త్వాటకంబుల మేలుబంతియై, శాంతిరహస్యభూత శృంగారాది గ్రంథముల మార్గమున, తమ యసాధారణమైన భాషాభివ్యక్తి గాన కళాకాళల ప్రతిభాదులచేత ప్రేక్షకుల నానందాన్నిధుగ నానందాన్నిధు నొలకొనినది.

వీరి సేవము, రువర్ణరచితములగు చిత్రములకు వంకలు దిద్దును. ఉచ్చారణపద్ధతి, గద్యపద్యములకు జీవకళ లాపాదింపును; అభినయనైపుణ్యము, రసభావములకు బ్రభావపుష్కల త్వము ననువుతును; గానకళావిలాసము, పరిమితమైన రస పోషకమై, వృద్ధమై చెన్నపురు; ఉచ్చరించిన శబ్దార్థము, రసభావసూచకమున నెమ్మొగమున దాండవిందును. వీరి భూమికధరించినను, పాత్రాచిత్యమును సదలనియక హాస్యావ మూల బ్రకటింపుచు, రంగమునం దత్యంత జాగరూకతతో మెలగుదురు; అందున, శాంతశృంగారరసమిథిమగు భక్తిభావ మును, పతిప్రతాభావమును బ్రదర్శించు పట్టున వీరి గర్వియ్యులం దగినవారు. చెన్నపురి పౌరుల ప్రశంసకు బాగులై, బంగారు పతకములను, పద్మరత్నములను బహుమానములు పొంది యున్నారు.

ఇట్టి సుఖసంపన్నులను, సత్ప్రతిభాభివృద్ధిలనుగ ను శ్రీ, సుబ్బారావుగారు, బిరుదాంకితులు గా ద గ న వారని యెంచి, వీరికళాచాతురి కమితానందమునొందియున్న మేమెల్ల రము, నాలోచించి, "నటరత్న" బిరుదును మనఃస్ఫూర్తిగ నొసంగి సత్కరించుచు మాయానందమును బ్రకటింపుచున్నారము.

ఇతోధికచాతురితో నీ యాంధ్రనటరత్నము, ఆంధ్ర నాటకరంగమున బ్రకాశించుచు వర్ధిల్లుగావుత మని దయామ యుండగు పరమేశ్వరుని బ్రార్థించుచున్నారము.

ఇట్లు, చెన్నపురి లలితకళాభిలాషులు, కాళినాథుని నాగేశ్వరరావు

పుల్లెల చిన్న వేంకటరమణయ్య, హైకోర్టు వకీలు.

బాల్కన్ చాగంటి సాంబశివరావు

ప్రాఫెసర్ పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్య

యస్. యం. యం. సెనేటర్.

పాటిబండ మార్కండేయులు, హైకోర్టు వకీలు.

పాకల వేంకటరాజమన్నార నాయుడు

కళాసంపాదకుడు, హైకోర్టు వకీలు.

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకులు, చల్లా శేషగిరిరావు బి.ఎ.

సహాయసంపాదకులు జి. సాంబశివరావు బి. ఎ.

గద్దె రంగయ్య నాయుడు

డి. వేంకటరమణయ్య పంతులు బి. ఎ.

పండిత ఎ. వి. నరసింహంపంతులు

పురాణం మార్కనారాయణ తీర్థులు

ఇ. భావ్యకాచార్యులు

కే. సి. రామానుజాచార్యులు

గరిమెళ్ల సత్యగోపాల శర్మ

వేలూరి ప్రభాకరశాస్త్రి

గుడ్లపూడి రామచంద్రయ్య

నెదురుమాడి శేషగిరిరావు

రాజమహేంద్రవరము

(ఒకవిలేఖరినుండి)

శ్రీమత్ ఆనెం శిల్పయ్యగారు తమ భగవంతుని జరిగిన వివాహములోని సందర్భమున 18 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటల లగా-అంత సాయంత్రము 6 గంటలవరకు సుమారు మూడువేల వీరజనులకు వడ్డసాచితముగా అన్నదానము చేసి ప్రజల మన్నులకు పాత్రులైన ప్రాయములకు సంకీర్ణము చేసినారు. వీరు తమ తాతగారిపేరు కొన్ని ధర్మపాఠశాల లను, కొన్ని దాహోదక సృష్టములను, కొన్ని బావులను, అన్న టప్పల ధర్మశాలలను నిర్మించి వాటికి తగుతరతులను యేర్పరచి సిద్ధి కై గడించుచున్నారు.

రంపవీరవారి

గామములు దొరగారిపై కేసు విచారణ

గామములదొరయైన మరి ఆరుగురును హత్య, రాజ ద్రోహములు, దోపిడి, ఘనతచేసిన ఇందియా చక్రవర్తిగారిపై యధమును పురికొల్పుట యధమును ముద్దాయిలు స్వయముగాచేయుట అను మున్నగు నేరములు చేసిన వారిపై పెరి సనలు అసిస్టాంటు కలెక్టరు అవసరాల జగన్నాధరావుపంతులు బి. ఏ. వి. ఎల్. గారి వద్ద ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఫిర్యాదు ప్రధమ విచారణ యిపుడు విశాఖపట్టణములో జిల్లాకలెక్టరు కచేరీలో జరుగుచున్నది.

ప్రభుత్వపక్షమున సుమారు 150 మంది సాక్షులు కలరు. ఇవిరకు ప్రభుత్వపక్షమున జేసిన సేరములు 32 విషయములుగాక వీరు 82 విషయములందు చేసిన నేరము లను గూర్చి విచారణ జరుగు నని తెలియుచున్నది. ప్రథమదఫా నాచానుకాబడ్డ ఫిర్యాదు తరువాత ఈవధ్యను ఫిర్యాదజరిగిన వివిధవిషయములు ఇందు చేర్చబడియుండుటచే ఈ ప్రస్తుత విచారణ ఆసక్తి గొలుపునదిగా నుండును.

ప్రభుత్వపక్షమున శ్రీయుత రావుసాహెబు శ్రీపతి శీతావతిరావు పంతులుగారు (విజ్ఞప్తి పట్టిక ప్రాసిక్యూటరును) డెప్యూటీ సూపరెంటెండెంటు రాజ్య సాహెబుగారును పని చేయుచున్నారు.

మొదటిదఫా జేసినవిషయములలో దాఖలుకాబడ్డ ఫిర్యాదులు పూర్తిగా వచ్చువరకు పోలీసువారు వాయిదా కొరగా ఈసెల 8 తేదీవరకు విచారణ వాయిదావేయబడెను. (గ్రామీణవిలేఖరి-విశాఖపట్టణం)

సర్వారాయసరస్వతీనిలయభండారము వీరవరం

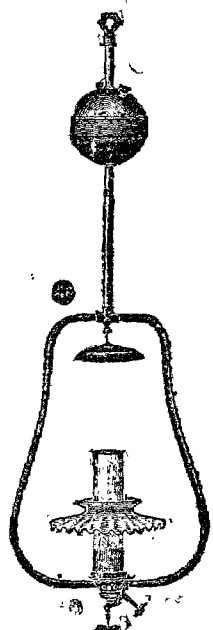
14.1.24 తేదీని గోవాపజిల్లా పెద్దాపురం తాలూకా వీరవరం గ్రామములో శ్రీ సర్వారాయసరస్వతీనిలయ మను పేర నొక పుస్తక భండారము స్థాపింపబడియున్నది. ఈపుస్తక నిలయమును నెలకొల్పి రమారమి రెండుమాసములుఅయియున్న ను రెండువేలగ్రంథములు సమకూర్చబడి యున్నది. 4500-00 రూ పాయలవరకు చందాధము కనూలచేయబడియున్నది. సరస్వతీ నిలయము నుండుటకు ముగ్రామమండలి భూస్వాములలో నొక రగు మ|| రా|| రా|| శ్రీ తోట నూరారావుగారు తమ దిగ్భవ నము నొకదానిని దయచేయించియున్నారు. ఈ సరస్వతీనిలయ మును స్థాపించుటకును, గ్రంథములను చందాలను, విరాళములను సేకరించుటలోను ముగ్రామాధికారులును గొప్పభూస్వాములును అగు రావుసాహెబ్, తోట వెంకట నరసింహ నాయుడుగారు తీసికొన శ్రమ వర్ణింప నలవిగాదు. ఈ సరస్వతీ నిలయము తాలూకు కార్యనిర్వాహకసంఘము తాలూకు ప్రాథమిక సమా వేశము 9-1-24 వ తేదీని జరిగినది. అందు రాక్షులు పరి శ్రమ నెలకొల్పి వీరవరపుత్తి సేర్పరచి రక్షించుటకు గాను 100.0-00 రూపాయలు కాంక్ష చేయబడియున్నది. మంచి గ్రంథములు తెప్పించుటకుగాను రూ 100.0-00 కాంక్ష చేయ బడియున్నది. యవజనులను ప్రోత్సహించి గ్రంథములను పుత్రి కలు చదువునట్లుచేసి వారిచే మంచివాగ్ధసములు (వాయుగట్లుగను ఉపన్యాసము లిచ్చునట్లును కృషిచేయ నుద్దేశింపబడియున్నది. కేవలము గ్రంథములను పుత్రికలను సంపాదించి జనసామాన్యము లకు జ్ఞానబోధ గావించుటయేగాక వీరవరజనసామాన్యములపై విద్యలగుడ నెలకొల్పినదేశ్యముగలదు గాన, దేశాభిమానులును మహానాయకు లందరును తమకుతోచిన సహాయముచేసి సలహా లను యిచ్చియును, మాకు తగిన ప్రోత్సాహముల నొసంగుదురు గాక అని అనేకవిధముల ప్రార్థించుచున్నాడు.

తోట నూరారావు, కార్యదర్శి.

బాగుగా వెలుగు దీపములను అడిసన్ వారు స్థలమును కాలిచేయుటకై ప్రత్యేకముగా అమ్మెదరు.

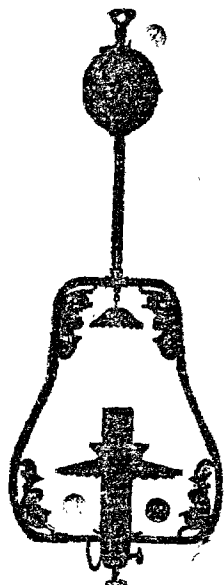
ప్రత్యేకపు లాభకరమైన పేజము. నిలువయున్న సరకుల పట్టిని చూచినతరువాత కొత్తగా రానున్న సామానులకు స్థలమును కాలిచేయు నిమిత్తమై దీపములను అమ్మివేయుటకై నిర్ధారణ చేసుకొంటిమి. ఈదిగున తెలుపబడిన మోస్తరు దీపముల వెలులు అమితముగా తగ్గించితిరు. వాటిలో కొన్నిటికి అనలుకంటెను తగ్గించబడి యున్నవి.

యినాం:—మార్చి నెలలోగా ఈదిగున తెలుపబడిన మోస్తరు దీపములలో దేనిని క్రయమునకు తీసికొనినను 6 మాండ్లప్పురమునాముగా యివ్వబడును.

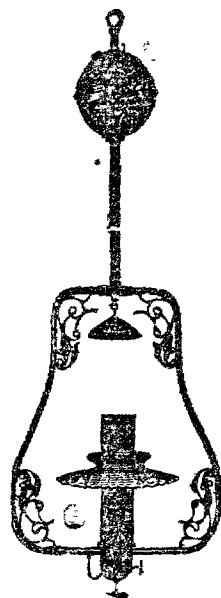
నెం. 47. ఒకదీపము, హార్వ ఫిక్చరు, నూరుకొవ్వనత్తులకాంతి వెలుగు, 8 పౌనుల బరువు ఆక్సిడైజుడు తామ్రము, లేక నికెల్ ఫ్లేటెడ్ ఒక క్యాండ్ల గొట్టము 16 అం. పొడవు, 14 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 80.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర రూ. 24.

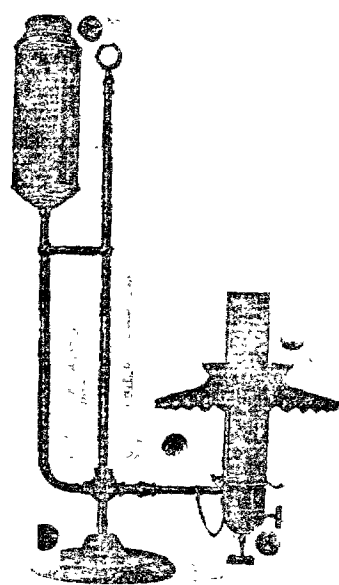
నెం. 149. ఒకదీపము, అందమైన హార్వ ఫిక్చరు, నూరు కొవ్వనత్తుల కాంతి వెలుగు, 8½ పౌనుల బరువు ఆక్సిడైజుడు తామ్రముతో చేయబడిన క్యాండ్ల గొట్టము, పొడవు 16 అం. నిడివిగలది.

మామూలు ధర రూ. 82.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర రూ. 28-8.

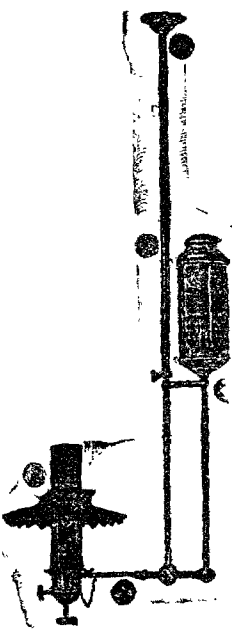
నెం. 151. ఒకదీపము, అందమైన హార్వ ఫిక్చరు, నూరు కొవ్వనత్తుల కాంతి వెలుగు, 8½ పౌనుల బరువు; నికెల్ ఫ్లేటు గొట్టము, 16 అం. పొడవు, 14 అం. వెడల్పుగలది.

మామూలు ధర రూ. 82.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర రూ. 26-8.

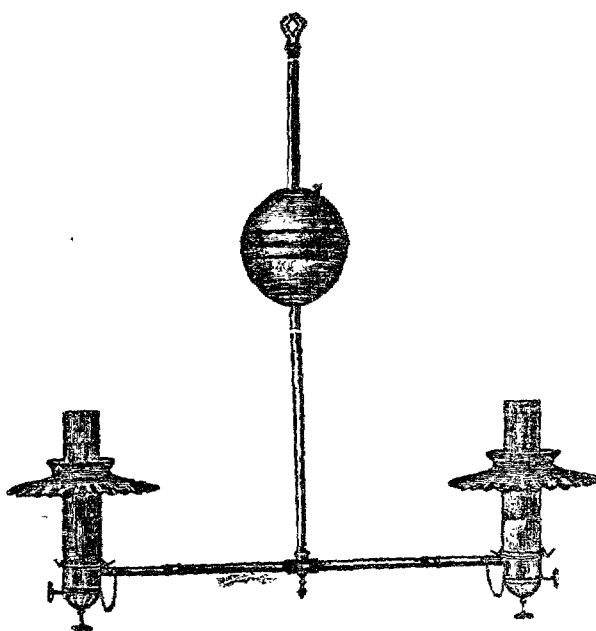
నెం. 78. విద్యాగళుల పాదా దీపము చదురు గొట్టమును విడిగా తీయవచ్చును. 100 కొవ్వనత్తుల కాంతి వెలుగు, 7 పౌనుల బరువు, 25 అం. నిడివి, 11 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 81.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర 24-8.

నెం. 87. ఒకదీపము, పెన్ డెంటు, విడిగా తీయుటకు వీలైన ఒకచదురు గొట్టము, 100 కొవ్వనత్తుల కాంతి వెలుగు హార్వ తగ్గులు చేసుకొనవచ్చును, నికెల్ ఫ్లేటు, 4½ పౌనుల బరువు, 40-60 అం. పొడవు, 12 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 28-8.
ప్రస్తుత ధర రూ. 24.

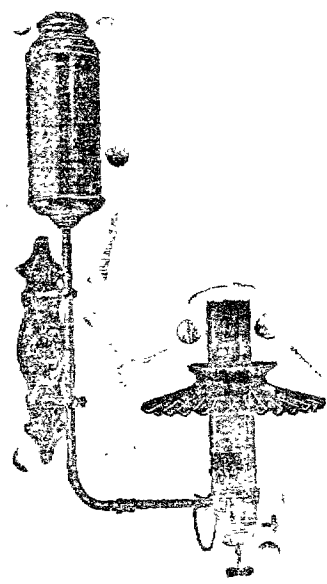

నెం 44 దుది,

పాదా గొట్టమునందు 2 దీపములు, 200 కొవ్వనత్తులకాంతి వెలుగు, 2 క్యాండ్ల చదురుగొట్టము, ఆక్సిడైజుడు తామ్రములేక ఇత్తడిగొట్టము గలది.

మామూలు ధర రూ. 38-8.0

ప్రస్తుత ధర రూ. 28.

నెం 74. బ్రా కెట్టు దీపము. ప్రేలాగు దీపము లేక స్టాండు దీపములేని చోట ఇది మిక్కిలి అనుకూలమైనది. నికెల్ తో చేయబడినది. 100 కొవ్వనత్తుల కాంతి వెలుగు 27 అం. పొడవు, 14 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 28.

ప్రస్తుత ధర రూ. 28-8.

అడ్డదులు:— ఆంధ్రపత్రికను చూచి పంపినట్లు తెలుపకోరెదము.

అడిసన్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

When Ordering Please Mention
ADDISON & Co., Ltd., MADRAS.
THE ANDHRA PATRIKA.

మద్రాసు శాసనసభ

18 వ తేదీ ప్రశ్నోత్తరములు

నిన్న శుభవారం 11 గంటలలో శాసనసభ సమావేశమైనపుడు యాక్రింది ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

ప్రభుత్వ మద్రాసు రాజధాని ద్వారా

యన్. సత్యమూర్తిగారు అధిక సభ్యుని యిట్లాడిరి:-

(శ్రీ) (అ) ప్రభుత్వము దాక్షిణ్య కాల ఆదాయ వ్యయముల కను అందలి యూరోపియను ఉద్యోగుల జీతములకును గల ప్రమాణ మెంత?

(ఆ) అందు యూరోపియను లెంతవరకు గలదు? వారి కనులే?

(ఇ) ప్రభుత్వము దాక్షిణ్య కాల వ్యయమునే మైన కింగియ నూచన గలదా?

శ్రీ (అ) 1924-25 సం. మనందు యూరోపియను ఉద్యోగుల జీతములు 85800 రూపాయలకు అంచనా వేయబడి నది. అయ్యది మొత్తము ఖర్చులో 1/28 వంతు. అయ్య కనువలన వచ్చు డబ్బులో 1/5 వంతు. (ఆ) విడుదల. నూపరింపబడినట్లు అన్ని కాలములను, జెయిలు, హైకోర్టు ప్రాచీన మద్రాసు రాజధాని నగరమున గల్గియుండును మిలుము ప్రెసులో దీర్ఘకాల నూపరింపబడి టు యితర అయ్య పనులు, పుస్తకములు అయ్య వేయబడి, బేకరీషుల అయ్య గెటెటు పనులన్ని ను పకలు జూచును.

హుంబుల్డట్టు, వాంచిలోని దీర్ఘకాల నూపరింపబడి టు పుస్తకములను, మెషీను లెండుములు ప్రకటనముల పని జూచుచుండును.

అసిస్టెంటు నూపరింపబడి టు ప్రాసీడింగు హైకోర్టు వెక్సను పనిలో నుండును.

రిపోర్టు వెక్సనుకు ఆ మెకానిక్ బకరగలకు.

(ఇ) ఇప్పటికి సరిపోయిన మద్రాసు రాజధాని యంత్రములను రప్పించినా వ్యయము కింగియ పీలులేదు. ఎక్కువ కాలము పని జేయించవలెనను అవసరమును అయ్యవలసి మనీజేరియ ఖర్చు కింగియకు ప్రభుత్వము జరుగుచున్నది.

దీనిపై యాక్రింది విభాగం నిర్ణయించిరి ప్రశ్నలు జరి గెన:

ఏ. రంగనాథ మొదల్యురగారు:- ప్రభుత్వము వారు మద్రాసు రాజధాని లైటింగులను గూడ జేసెదరా?

సర్ ఛా. బాడ్ హంటు:- అవును.

ఏ. ఈ. మొదల్యురగారు:- ఆ ఆదాయమును లెట్టె టులో యే మొత్తము కిందజూపెదరు. ప్రభుత్వము వినియోగలేదు నీ వి. వెం. రం. అయ్యంగారు:- ఆ ఉద్యోగులముల యిచ్చివారలను నియమించ ప్రభుత్వము జరిగెను.

సర్ ఛా. బాడ్ హంటు:- ప్రకటన జేయబడెను గాన:- భావనలేదును వాలేదు.

సి. వి. వెం. అయ్యంగారు:- ఈ యూరోపియను అధిక రును పట్టించు కంట్రాక్టును నియమించరా?

సర్ ఛా. బాడ్ హంటు:- లేదు. కి యేండ్ కాంట్రాక్ట్.

యన్. సత్యమూర్తిగారు:- ఆ యూరోపియను అధిక రు యెక్కువైన కియూజేయ చున్నారా?

సర్ ఛా. బాడ్ హంటు:- అవును.

యన్. సత్యమూర్తిగారు:- ఎంతవరకు కియూ జేయచున్నారా?

సర్ ఛా. బాడ్ హంటు:- యూరోపియను అధికరణ సత్యమూర్తిగారు:- ఈ కోర్టుకు కియూ జేయకుంకర కాలము టునో చెప్పలరా?

సర్ ఛా. బాడ్ హంటు:- ఇంతకాలమున చెప్పబలను గాని అదె నెలలు పట్టించును.

అనంతపూరు సెటిల్మెంటు

జి. రామేశ్వరరావుగారు హోంమెంబరుగారి నిట్లాడిరి:-

(శ్రీ) (అ) అనంతపూరు జిల్లా తాటిపత్రికలూ కాకా విం తకుంటున్నది 8 గ్రామములలో భూములను 2వ తరగతినుండి 1వ తరగతికి 1920 లో మార్చిరా, పన్నుల సెక్కువజేయుట యొద్ద గ్రామములలో మొదటి తరగతి కేటావలసి విధించిరా? (ఆ) వింతకుంట గ్రామములోని ప్రభుత్వ భూములపై పన్ను 410 నుండి 660 కి పెంచుకొని అట్లే యెనిమిది గ్రామ ములలోన జేసిరా?

(శ్రీ) (అ) మొదట సెటిల్మెంటుకు 1 గ్రామములలో జేసి

డి న తా డి క త్రి తా లూ కా లో ని కి

గ్రామములను 2 క గ్రామములలో జేయుటకు సెటిల్మెంటు అధికరణ నూచించెను. ప్రభుత్వము వారు రెండవ యాక్రింది 6 గ్రామము లకు మాత్ర మట్లు జేయుటకు అంగీకరించిరి. (1) ముత్తూరు (2) అరకటివేలు (3) వింతకుంట (4) నూకపల్లి (5) దోసకొడు 6) చలవేలు.

సెట్టెము సెటిల్మెంటు అధికరణ ఆసెనుమెంటు లేట్టును గూడ కియూలనుబట్టి కియూచుండు అధికరణ మియ్యబడెను.

(ఆ) ఆ ఆంగ్లాండు ముంబాయి (పాకీస్తాన్) ఆసెనుమెం టులేట్టు యాక్రింద వెలుపలపడినవి:- ముత్తూరులోని సెట్టెం టుకు పూర్వము లేటు 1667-10-0 ను తరువాత 2490-8-0 అ నుండెను. అరకటి వేలులో సెట్టెం టుకు పూర్వము 483-14-0 ను తరువాత 674-12-0 అ నుండెను. వింతకుంటలో సెట్టెం టుకు పూర్వము 411-4-0 అ ను తరు వాత 666-13-0 అ నుండెను. నూకపల్లిలో సెట్టెం టుకు పూర్వము 812-12-0 అ ను తరువాత 1170-3-0 అ ను, దోస వేలులో సెట్టెం టుకు పూర్వము 935-4-0 అ ను, కుక వాత 1286-5-0 అ ను, చలవేలులో సెట్టెం టుకు పూ ర్వము 1859-12-0 అ ను తరువాత 1689-2-0 అ నుండెను.

ఈ మొత్తములలో శాసనసభ భూములపై ఆసెనుమెంటు గూడ జేరియున్నది.

ఇయ్యది పీల్మెంట్ కియూలను కింగియ ఆసెనుమెంటు జేయబడినది. ఇందువలన కియూ 978-14-0 అయ్యబడెను.

లెంబాపూరు సెటిల్మెంటు

యన్. సత్యమూర్తిగారు లెంబాపూరు సెటిల్మెంటు సంద ర్భమున పీల్మెంట్ ప్రభుత్వమునకును ఈ పూరు రాజధాని ను 8వ సంధి విషయమై ప్రశ్నించరా ప్రభుత్వము వారికి 1799 సంధి విషయమై వెలియుచున్నది, దానినిసూచి క్యాయవాది అభిప్రాయము వెలుగునకు లేదనియు యా సెటిల్మెంటుకు సంధి వంతలకును అసెంబ్లీ మెంబరులు లేదనియు వెలుపడినది.

యన్. మొత్తము సెట్టెం టులూ గానను, సి. సెట్టెం టుకు విషయమున, సత్యమూర్తిగారు, క్యాయవాది అభిప్రాయ ము నేల వీసికొనని యెంబడిగినను క్యాయవాది అంతరక్ష చెప్పవలసిని జేయించునా కాదని ప్రభుత్వము మీకు తెలిసింది.

కొన్ని సెట్టెం టులు

రామేశ్వర యన్. కృష్ణారావు వంతులగారు శాసనసభ కార్యదర్శికి జీతములు పుచ్చు కొన్న వారు క్రిందటి టు ర ము లో జేసి న క ని యే మె వెలుపలపడినది కొరకును ప్రశ్నించరా ఆవివరములు వెల్లుట సాధ్యముగాదని ప్రభుత్వము మీకు తెలియబడెను.

దానిపై యాక్రింది విభాగం నిర్ణయించిరి ప్రశ్నలు జరిగెను.

ఏ. యన్. కృష్ణారావుగారు:- కొన్ని కార్యదర్శులను 11వ తేదీ నియమించుటకు నిజమేనా?

పానుగల్లు రామగారు:- అవును.

ఏ. యన్. కృష్ణారావుగారు:- ఆ ఉద్యోగ నియమావళి లు కాలములకి కొన్ని సెట్టెం టు నియమావళి తీసివేయవలె నను తీర్మానము వంపబడెనని గా మంత్రిగారి వెలియురా?

రామగారు:- వారు వెలియు.

యన్. సత్యమూర్తిగారు యెన్నియో ప్రశ్నల సదుగా లామెంబరుగారు లేది కొన్ని కార్యదర్శుల మంత్రిగారు మా త్రమే సహాయము జేయచున్నారనియు కార్య నిర్వాహక ప్ర భుత్వములకు సహాయము జేయుటలేదనియు చెప్పిరి.

సత్యమూర్తిగారు:- సెట్టెం టు ప్రయాణపు బట్టలను పొందునపుడు ప్రభుత్వపుకని జేయచున్నారేమో ప్రధానా యత్వము వెల్లెదరా?

రామగారు:- రాజకీయమే మేమో ప్రభుత్వ సుబంధ మొకజేమో చెప్పట కష్టము.

సత్యమూర్తిగారు:- ఈ శాసన నిబంధనల జేయచా రెకరైన సేమి అర్థములేని ప్రయోగముల జేయచుందరా? ప్రభుత్వములేదు.

ఏ. రంగ. మొదల్యురగారు:- సెట్టెం టు లేకపోవుట వలన 4 నెలలు కుంగులకునా నవ్వబడెనా?

పానుగల్లు రామగారు:- కొంతవరకు.

గుట్టపు వందెములు క్లబ్బు

రావుసాహెబు యన్. రా. సూర్యరావుగారు కెనియూ హోం మెంబరుగారి కట్టు ప్రశ్నించెడి:-

(శ్రీ) (అ) గింతిలో గుట్టపు వందెముల క్లబ్బు భూమి ప్ర భుత్వపు దేశా, విషయముల మేమగుటలపై క్లబ్బువారి కిచ్చిరి?

(ఆ) ఆ క్లబ్బువారు యెంత పన్నును ప్రభుత్వమువారికి చెల్లింతురు?

(ఇ) ఆపందెము క్లబ్బు అందరనున్న గుట్టపు వందెముల వేత నిర్ణయము నిజమేనా?

(శ్రీ) ఇ యంతల పటమును ప్రక్కల పటమును చాలకుండు దీక్ష జనన. వాడె యెం ముని నిజమేనా, ఇంక వలన ప్రభుత్వం నిర్ణయించి అసంతృప్తి గలముని నిజమేనా?

(శ్రీ) ఈ విషయములు ప్రభుత్వమువారికి వెలియు నేన్ని తెలుసుకొనెదరా?

దీనిపై ప్రభుత్వము వారు ప్రభుత్వము వారు ప్రభుత్వ మువారు ఆధునిక క్లబ్బుకు 80 వంతులపాటు గల జననకు 300 వాడుకు యిచ్చి కనియూ, కిక్కిన విషయములు తెలియ నేము తెలుసుకొనుట లేదనియు చెప్పిరి.

దానిపై యిట్లు సప్లి మెంబర్ ప్రశ్నలు జరిగెను.

రామగారు:- ప్రభుత్వము వారు ఆవివ రముల వెలుగునా?

కొలెంగోడు రామగారు:- అందువలన ప్రజల కేమి జును లాభము లేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- దీనివలన ఆ కేవల కుటుంబములు సాధ్యమైనను, యిది ప్రజలకు సుబంధించి విషయమియో ప్రభుత్వమువారికి వెలియునా?

కొలెంగోడు రామగారు:- చాలకుంటుంబములు పాడు గాజాలవు

సత్యమూర్తిగారు:- ప్రభుత్వము వారి వివ రము ను వెలుగునా? సర్కర జేదని నూ యిదివరకే వెలుగునయియు దలంప విచ్చుకా? ప్రభుత్వములేదు.

ఏ. యన్. కృష్ణారావుగారు:- అకపుట 30 రేంజీల అంతకాలము నిజమేనా?

కొలెంగోడు రామగారు:- అక్లబ్బువారు యెక్కువ వెల్లుట వెల్లుటవలన అంత కాలము కొరి మంచి వాడుకే యాయబడినది.

సత్యమూర్తిగారు:- కపు లిచ్చుటకు మందు లామెంబ రులతో సంబంధించరా?

లామెంబరుగారు:- అవును వాలో సంబంధించిరి. ఆ భూమి అప్పటికి 203 రేంజీ నుండియును ఉపయోగింపబడు చుండెను. ఆ వాక్కు తూర్పు ఇండియా కంపెనీయే యిచ్చి యుండెను ఈ కపుట ముగ్గురు యిచ్చి 2 రేంజీలది.

ఏ. సి. అంజనేయులుగారు:- వీధికుటుంబములకు యాపందెములవలన వ్యయముగాకుండ యేమైన నిబంధనలునా?

ఏ. యన్. కృష్ణారావుగారు:- అకపుట యెట్టివియో ప్రకటించెదరా?

సత్యమూర్తిగారు:- అంతరక్కుచి మొత్తము 300 రూపాయల కేల యిచ్చిరి?

లామెంబరుగారు:- అసలులేకంతు దానికంటె యే దోకొంచెము మంచివను కారణములేక.

సత్యమూర్తిగారు:- విలే తెన్నుమెంబరు ముసలైన మంచి మొత్తముకే యిచ్చితిమి చెప్పివును పునానము జేయ చుండెరా? (కపు)

లామెంబరుగారు:- గా. విక్రవిద్యాలకు సభ్యులు అప్పడెన్న దేశభలా వాడు పరిహాసమునటిచె.

సత్యమూర్తిగారు:- వెనియూ మెంబరు 'మంచి మొత్తము' అని వాడినపుడు వావలెనే పరిహాసము ననుసరించుచున్నందు లకు వావ సంతోష మగుచున్నది. (బకలే సభ్యు)

ఆయుర్వేద వైద్యశాలలు

సి. మరదవపట్టిగారు, ఆయుర్వేద వైద్యశాలలను ప్రా రంభించుటకు లోకముబాడికి దివ్యంబులను పంపగా అంగీకరిం పలేదా యని యడుగగా ఆ గ్రామములను ప్రభుత్వము వారంగీక రింపలేదని చెప్పెను జేరియ వైద్యపద్ధతుల సూచి విచారణలో నున్నదని చెప్పిరి.

దానిపై యిట్లు సప్లి మెంబర్ ప్రశ్నలు జరిగెను.

ఏ. సి. అంజనేయులుగారు:- సానికపుంతులు ఆయు ర్వేదమునానీ వైద్యశాలకు విరాళముల నిచ్చుటకు ప్రభుత్వము లేమైన ఆజ్ఞపణ జేసెదరా?

పానుగల్లు రామగారు:- ప్రతివిషయమును దానిదాని ను జరిగించి బట్టి విచారించుదును.

జి. ఏ. రామలింగంశెట్టిగారు:- ఈ విషయమై యా నభాభిప్రాయమును కర్తకు జెనరలుగారికి ప్రభుత్వమువారు వెల్లెదరా?

పానుగల్లు రామగారు:- ఈ విషయమంతయును ప్రభు త్వమువారి నిర్ణయమునపుడు నగు జెనరలు ప్రకటనయేమియును లేదు.

అంతట ప్రహ్లాదరక్షణ జరిగెను.
 బద్ధే మృత్యువును మరల పొందెను.

మహాత్ముని నిర్బంధ వారికోత్సవము

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సమావేశము

గాంధీ మహాత్ముని రెండవ నిర్బంధవాని కోత్సవ సమయమున నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు హైకోర్టువీధిమందు ఆంధ్రకాంగ్రెసు పక్షమున నొక మహాసభ జరిగెను. ఈ ప్రదేశమున ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగుట కిది ప్రథమపర్యాయ మగుటచేతను తిరువల్లి కేంద్ర బీదవద్ద తమిళ కాంగ్రెసు సంఘము పక్షమున మరయొకసభ అనే సమయమున జరుగుట తటస్థించి నందునను, ఈసభకు కొలదిమంది మాత్రమే వచ్చియుండిరి. వేమ వరపు రామదాసుపంతులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

అధ్యక్షుడు

సభను ప్రారంభించుచు అధ్యక్షు లిట్లు చెప్పిరి: నేడు గాంధీ మహాత్ముని అంత్యధీక్షము. ఈ మాసమున కొంత పని జరిగినదిగాని అంత తృప్తికరముగ జరిగినదిలేదు. కొంతసామ్యు దచ్చివది. ఆ సామ్యుకాడ రూ 10, 000 లకు తక్కువగనే యున్నది. గాంధీమహాత్ముడు మనయాంగ్రజేశమునకు వచ్చునప్ప టికి ఒకలక్షరూపాయలను ప్రోగ్రామికి ఆయనకు సమర్పింపవలెనని యనవారు నిశ్చయించినారు. వ్యవధి విశేషములేదు, ప్రతి వారును ద్రవ్యమును చెల్లించుచు, ఇతరులదగ్గరండి వసూలుచేసి పంపవలెను. గాంధీమహాత్ముడు కెయిలారు వెళ్లినపుడు ఖద్దరును ధరింపవలెనని సంజేశ మొనగెను. విడుదలయైనవిమృతగుడ, దేశ మనందంటు ఖద్దరును ధరించుచున్నారా లేదాచుని చూచుచు న్నామక సీమబట్టలు వేసికొనినంతకాలమును మనదానినత్య మ చేసినిదియుండును. కనుక స్వకేంద్రమననే లాభియు సంపాదించ వలెనని మహాత్ముడు జననచెప్పెను. మహాత్ముని పట్టుముల పెట్టి యూరేగించుటవలనను గాంధీమహాత్ముడు ఇటు అవటవలనను ఆయనవంశస్థులకు పీడలుగను, ఆయనయొకదేశముల ననుష్ఠించుట వలనను, విడుదలయినవార మగుటవలనను, కార్యనిర్వహణకు ఆయనకు ఆనందమును గలిగించును. ప్రతివారము రాటుమున త్రిప్పిపుడే, ఆయన సంజేశము ననుష్ఠించినవార మగుటవలన, దేశమునందంతటను ఎన్నిమిల్లులు వ్యాపించినను, జన సముదాయమునకుగలగు లాభమేమియునుండదు. దేశము యొం త్రములపై ఆంగ్రజపడినవందజాలదు. బొంబాయినగరమున లక్షల కొలదిమంది కాల్కిములు ప్రస్తుతము ఉద్యోగములేకయున్నారు. మిల్లులను సమృద్ధిలన, అవి కట్టివేయబడియున్నవి. గ్రామము లందఱుండి చేసేదీపనియే దేశమునకు లాభకరముగ నుండును. గృహ పరిశ్రమలే మనదేశమునకు లాభించును. వాణిజ్య ప్రతి వారికి తగినంత పని యుండును. మీరు మిక్కిలి ఈగృహపరిశ్ర ములకు మన స్వకేంద్రమే ఉపయోగము.

నూలువడకుట, ఖద్దరును ధరించుటవలన స్వరాజ్య మొక్క డ వచ్చినని కొందరు ప్రశ్నింతురు. మనుష్యునికి ఆహారమును, బట్టమును, ముఖ్యపనములు. ఈ రెండింటిని దిగులులేకుండ ఎప్పుడు జరిగిపోవుకో అప్పుడే స్వరాజ్యము వచ్చినట్లు అగును. బట్టల మూలముగ విదేశములకు కొట్లాను కొట్లు సామ్యుపోవుచున్నది. మనము మన గృహములందు మార్చుండి రాటుమున త్రిప్పకొని, నూలువడికి, బట్టలునేసికొనిన, మనబట్టలు లభించుట యేగాక, విదేశములకు సామ్యుపోవుట తప్పదు. మనకందరకును పనిపాట లుండును. ఆహారమును దొరకును. ఇంతకన్నను స్వరా జ్యమునకు వేరుమార్గము గలదు?

గాంధీమహాత్ముడు ఖద్దరుతో పాటు ముఖ్యముగ గోరి నది—హిందూమతమునభ్యుత్థత. ఈ రెండుసంఘములకును సభ్యులకు దుష్టవలెనని ఆయన దృఢమగు ప్రయత్నముల గావించెను. ఆ వికారత్యమున్నగాని స్వరాజ్యము రాదని ఆయన చెప్పెను. ఇందులకై ఆయనకు ఆ లి సో ద రు లు తోడ్పడిరి. షేక తాలి, మహాత్ముదాల్లిగారు మహాత్మునికి తుడి ఎడమ భుజములకు లె నుండి హిందూ - ముస్లిము సభ్యులను సాధింపగలిగిరి. కాంగ్రెసుసంఘాభ్యుత్థిలగు మాలనా మహాత్ముదాల్లిగారి కీమధ్య వుత్రి కా వియోగము తటస్థించినది. ఆయన కీమరణమువలన ఆపారమ గు విచారము గలిగినది. మనము ఆయనకు సానుభూతిని దెలుపుచు నొక సంజేశమును బంపవలెను, మాలనా షేకతాలిగారు ఈ మధ్య తైపాయిదు జ్వరమువలన బాధపడుచున్నారనియు వార్త లుచినవి. భగవంతుడు వీరికి పునరారోగ్యము గలిగింపవలెనని మనము ప్రార్థింపవలెను. ఈ రెండు సింహములును, రంగ మున నుండి పనిచేయుటకు మరల ఆవకాశము గలుగవలెనని మన ము ప్రార్థింపవలెను.

ఈ మహాసభకు వచ్చిన మీ రెల్లరును ఖద్దరును ధరించుదుమని ప్రతిజ్ఞ వ్రేసినవలెనని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

రంగయ్య నాయుడుగారు

పిమ్మట గడ్డె రంగయ్యనాయుడుగారు ఉపన్యసించిరి: ఈమదరాసు నగరమున జనసంఖ్య 5, 26, 911 గలదు. వీరిలో దాదాపు 2 లక్షలమంది ఆంగ్లములు, 2 లక్షలమంది తమిళులు నున్నారు. తక్కినవారిలో గుజరాతీలు,కన్నడూలు,మరాఠ్ డీలు, మహామృదీయులు మున్నగువారు గలరు. నగరమునందు ఆంగ్లములు తమిళులును సమానసంఖ్యాకులగు నుండుటచే నాగ పూరు కాంగ్రెసు నియమావళి ననుసరించి ఈనగరమున ఆంగ్లముల కొకప్రత్యేకసంఘమును తమిళులకొక సంఘమునువర్పడెను. బాట్టటవును చాకలపేటప్రాంతములకు వసతిగనుండు నిమిత్తమై ఇట హైకోర్టువీధియందుసభలనుజరుపనిశ్చయించితిమి వసతికొరకుమాత్ర మిట్లు చేయుచుంటిమేగాని తమిళులతో పోటీగనుంఁటిమనిఎవరును తలంపవలదు. అన్యోన్యవైమధ్యము ఎప్పుడునులేదు. అదియునుగాక, రెండుసభలు ప్రత్యేకముగ జరిగిన తమిళులు తమిళమునందును, ఆంగ్లము ఆంగ్లమునందును ఉపన్యసించుచున్నాము. రెండును ఏకముగనుండిన, అనవసరముగ, విదేశీయులభావ యగు నాంగ్లమునుపయోగింపవలసినవచ్చును. 6,000 మైళ్లనుండి వచ్చిన ఈ ఆంగ్లభాషను ఇప్పుడుపయోగింపవలసిన యనవరము లేవును.

గాంధీమహాత్ముని అహత్యుదాహరణ నగరమున విచారణ చేసి మార్చి 19, 1922 నాడు జరుగుటకు పంపినారు. ఆదినము నుండి ప్రతిమాసము 18 వ తేదీనాడును, భజనలు, సభలుజరుపుచును కాంగ్రెసుప్రచారమును కేక్రీకొని దేశమునందంతటను గావించుచున్నారు. అదృష్టవశమున గాంధీమహాత్మునికి విడుదలయై ఆయనకు క్రమముగ ఆరోగ్యముగూడ గలుగుచున్నది. బొంబాయి సమావేశమున ఆంధ్రేవద్ద సముద్రతీరమున ప్రస్తుతము నివసించుచున్నాడు. ఆయనకు సంపూర్ణారోగ్యము గలిగి కార్యరంగమున ప్రవేశించి మరల నాయక త్వము త్వరలోఁ జూపింపవలెనని మనము కోరికనుచుంటిమి. ఆయన కార్యరంగమున ప్రవేశించినగాని, కాంగ్రెసుపనులు చురుకుగ జరుగవు. నిర్బంధమున నుండిన రెండుసంవత్సరములకాను ఉద్యమము నిర్మూలన మై పోయినది. దేశమునందు ఎన్నియో పక్షము లేర్పడివి. ఆయన నడిపించుచుండిన మాన్యముల ఒక్కరైనను నడిపించజాలకుండిరి. బాధాభాయి నారోజి, గోఖలే, మున్నగు మహాత్ములు రిక సంవత్సరములు చేసిన కార్యములను మహాత్ముడు 2 సంవత్సరములలో సాధింపగలిగినాడు. రాజకీయ విషయములకు ప్రతిగ్రామములోను ప్రతిమూలయందును వ్యాపించినవి. గ్రామములోని ముసలగుర్లు సయితము నేడు మనకు బోధించు న్నితిహాసున్నారు. మీమాటలలో లేదు, మారాటుములొన్నుడి స్వరాజ్య మని వారు మనల నెగతాచియేసి ఫిలిలో నున్నారు. మహాత్ముడు మరల బయటకు వచ్చినాడు. ఆయన నాయకత్వమున మన కోరికలో త్వరలో సభలుగునని నేను నిశ్చయముగ నెంచుచున్నాను. ఈలోపుగ మీరెల్లరును కాంగ్రెసు సభ్యులగు జేరి, గాంధీమహాత్ముని పూజానిధికి ద్రవ్యమును సమర్పింపవలెనని కోరుచున్నాను.

ఉ. లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు

లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు ప్రథమమున ఈక్రింది తీర్మానము నుపసాదించిరి.

“అఖిల భారత జాతీయసభాభ్యుత్థులైన మాలనా మహాత్ముదాల్లి గారి ప్రియపుత్రికా వియోగమువలన దుఃఖమునందు వారికిని వారికుటుంబమువారికిని చెన్నపురి మహాజనల పక్షమున ఈ మహాసభవారు తమ సానుభూతిని దెలుపుచున్నారు.”

అందరము లేచినిలిచి కొని తీర్మానము నామోదించిరి.

మహాత్ముడు నిర్బంధమున నుండుటవలన ఉద్యమము నిర్మూలమైనదని రంగయ్యనాయుడుగారు తెలిపిన యభిప్రాయముతో శాస్త్రిగారు ఏకీభవించలేదు. ఆ విషయమై యొకంత చెప్పిరి:

ఆయన లేకున్న ఉద్యమము జరుగదని నిశ్చయమైనను, మన యుద్యమమును మానిజేయుటయే యుత్తమముగ నుండునని నేను తలంచుచున్నాను. ఎన్నోళ్లు ఒక్క మనిషి యుద్యమమును నడిపింప గలుగును? ఆయన విత్తనము వేసినాడు. పువ్వు పూచినది. కావున యొ పండ్లు అగులాగున చేయుటమంచిపని. రెండేండ్లలోను ఉద్యమము నశింపలేదు. స్వరాజ్యము వచ్చువరకు గాంధీ తత్వముపోదు. రెండు సంవత్సరములు గడచిన పిమ్మట మనము నాలుగుపాళ్లలో ఒక పాటైనను జయించినామని చెప్పవచ్చును. మాలనా మహాత్ముదలిగారు కాంగ్రెసు కక్షల నన్నిటిని ఒక్కటి గచేసి సభ్యులకు కుదిర్చినాడు. గొప్ప యుద్యమములు నడచునపుడు కచ్చము లుండకపోవు. ఆదర్శములు మాత్రము అందరకును

ఒక్కటియే. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలలో ప్రవేశించిరి. కడచినపర్యాయము కాసనసభయందు గాంధీమహాత్ముని మహాత్మునియుద్యమమును నిరసించిన సత్. మాల్యం హెయిలిగాక నేడు కాసనసభ్యులలో మేమును దేశమునకు స్వపరిపాలనము నొసగవలెననియే యున్నామని చెప్పిరి. ఆయనధోరణియుండు మాత్ముగలిగినది. కాన్సిల్లవలన లాభముగలుగుననిగాక, వానిలో ప్రవేశించియే వాని నిష్ప్రయోజకత్వమును చాటించవలసి స్వరాజ్యపక్షమువారు వశపరచుకొనినారు. కలకత్తా కాన్సిల్లవలన లాభముగూడ కాంగ్రెసువారిసంఖ్య మెజారిటిగ నున్నదని నేటిప్రతికలవలన తెలిసినది. ఈనగరమునగూడ అట్లేకొంతకాలమునకు సంభవించవచ్చును. కాని మనకులభేదములు ఇచ్చట అధికముగ నున్నందువలన, అట్లుజరుగుటకు మరొకంతకాలముపట్టును. మన తాలూకాబోర్డులకును, జిల్లాబోర్డులకును, మునిసిపాలిటీలకును జాతీయవాదులను బంపవలెను. కాంగ్రెసునందుగాని మన యుద్యమమునగాని బీదవారియభిప్రాయము గమనింపవలెనట్లు చేయవలెను. అన్నివిధములను మనము గాంధీమహాత్మునిసంకల్పమును నెఱవేర్చవలెను.

వె. శేషగిరిరావుగారు

వెనుకమాడి శేషగిరిరావుగారు అంతట మాటలాడిరి. మహాత్ముదాల్లిగారును షేకతాలిగారును వారి తల్లియు జాతీయోద్యమమునందు పనిచేయుచున్నారు. వారిలో మాలనా షేకతాలిగారు అనారోగ్యముగనున్నారు. త్వరలో ఆరోగ్యము గలుగవలెనని యాశీర్వాదించుచు నొక సంజేశమును బంపవలెనని నేను నూచించుచున్నాను. ఖద్దరు ప్రచారమునకై తజ్జేదీక్షతో పనిచేయవలసి మాలనా షేకతాలిగారు కాకినాడయందు చెప్పి అందుకు తగినట్లు తమకార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనిరి. ఆయనయు, ఆయనసోదరుడు మాలనామహాత్ముదాల్లిగారును ఇదివరలో దౌర్జన్యవిధానమునందు విశ్వాసము గలిగియుండిరి. ఇట్టి సింహముల రెంటిని మహాత్ముడు లొంగదీసి వారిని కేవలము కాంతమాయలనుగ మార్చి వారి సహకారముతో దేశమునందు హిందూ ముస్లిము సభ్యులకు కుదిర్చినాడు. మహాత్ముని కోకగొప్పగండము తిప్పినది. వారి కారోగ్యము కొంచెము కలుగగానే తనసౌకర్యముల వైన పాటింపక, స్వరాజ్యోద్యమముపై చిత్తము మరలినది. వారికి సంపూర్ణారోగ్యము గలిగి ఈప్రాంతములకు వచ్చునప్పటికి గూడ ఆయన యుపదేశముల ననుష్ఠింపక ఇంకను మనము ఇట్లే యుండవలసినదేనా? జయంతి వేంకటకీరీతిరావుగారు

పిమ్మట జి. వెంకటేశ్వరరావుగారు గాంధీమహాత్ముడువైదు నకు బోవుటతో అసహాయోద్యమము నశించినదని రంగయ్య నాయుడుగారు నుడివిన పలుకుటకు నిరుత్సాహము జెందవలదని చెప్పి అంత ఉద్యమము నశింపలేదనుటకు నిదర్శనములను దెలిపిరి. నాయకుడు లేనపుడే ప్రజాశక్తి విజృంభించి గురుకాబాగులోను శివ్క మతస్థుల సత్కారహేమ నాగపురజాతీయపతాక సత్కారహేమ ముల్లపేటలో తాతాకంపెని ఖార్కాల సంబంధముగ సత్కారహేమ, బోర్నాలలో ఆదనపు పన్ను విషయమున ప్రస్తుతము జయిలోలోను సత్కారహేమముల ప్రారంభమై యన్ని చోట్లనువిజయముగాంచినపుత్తొంతమును విభులముగా దెలిపిరి. గాంధీ మహాత్ముడు లేకున్నను ఇతర నాయకులు బయలుదేరి ప్రభుత్వము నెదుర్కొనుటకు నూతన పద్ధతిని గనుపకవి కాసనసభలలోనుగూడ ప్రతిష్టంభన మారంభించి ఉద్యమము ను కొనసాగించుచున్నారని తెలిపిరి. ఈ విషయములన్నింటినిగమనించి ఉద్యమము నశింపలేదను దైర్ఘ్యముతో ప్రచారకులకు ప్రజలు సహాయము జేయుచు మహాత్ముడు విధించినకార్యక్రమమును కొనసాగింపవలెనని రావుగారు చెప్పిరి.

యామినీ పూర్ణతిలకమ్మగారు

చివరకు యామినీపూర్ణతిలకమ్మగారు సహజవాక్కుధారనముతో సభ్యులమనములకు నచ్చునట్లు ఉపన్యసించిరి: ఖద్దరు ప్రాముఖ్యమునుగూర్చి ముఖ్యముగా నుడివి, ప్రశ్ని పండించి, దానినుండి స్వయముగా వస్త్రముల నేయించుకొను విధానము వేదకాలమునుండి గల అదిసిద్ధాంత మని తెలిపిరి. పాశ్చాత్య నాగరకము ఏరితిగా వచ్చినదో అరితిగానే బోవునుగాన దానినమ్ముకొని మనము స్వధర్మములను విడనాడగూడదని జెప్పిరి. ఆంగ్లేయవిద్యను కేవలము భుక్తికై మన పిల్లలకు నేర్పించుట తప్పనియే, మనదేశ గౌరవమునకు ఇతర దేశములవలన హాని కలుగునపుడు ఆయాదేశములకు బోయి విశేషానందస్వామిగారి వలె స్వదేశ గౌరవమును కాపాడుటకును ఇతర దేశవ్యతిరేకము దెలిసికొనుట కొకచో ఆంగ్లేయ విద్య నెర్చుకొనవచ్చునుగాని, కేవలము భుక్తికొనే బానికత్వమునకు బాలరను బింపగూడదని దెలిపిరి. ప్రజలెల్లరు ఉత్సాహముతో కాంగ్రెసు సభ్యులుగా జేరి ఉద్యమమునకు తోడ్పడవలెనని కోరుచు ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

అధ్యక్షునికి శుందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

6.1, 6.8,

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 నవంబరు 19 వ తేది

బుధవారము

ఆర్థిక చట్ట నిరాకరణము:

దాని ఫలితము

ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించినందులకు, లండను ట్రైమున్స్ పత్రికకు పట్టరాని కోపముగలుగుట వింతగాదు. సంస్కరణాభివృద్ధి యికోమిద జరుగనేరదనియు, హిందూదేశము శిక్షమెందవలసిన కాలమింకను బెరుగుననియు, ట్రైమున్స్ పత్రిక భయపెట్టుచున్నది. ఇట్టిబెడరింపులు బయల్పెడలునని ఎంచియే సంస్కరణ శాసనమును రద్దుజేసినను తాను విచారించనని మూలవాద్యులు బలికిరి. సంస్కరణములున్నను లేకున్నను, నిరంకుశత్వము నిలిచియే యుండును. సంస్కరణములు నిలిచియుండుటచే, నిరంకుశత్వము వానివెనుక దాగియున్నది. ఆతెరను తొలగించినచో, నిజస్థితి ఎల్లరకును పొడగట్టును. ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుటచే బ్రిటిషుజాతిభయపడదని, ట్రైమున్స్ పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమునకు వెనుకకుండుట, గొప్పతనము గానేరదు. ప్రజాభిలాషలను గౌరవించుటచేతనే, పాలకులు దాంపత్యములని పేర్కొనుదురు. అసహాయవాదులు శాసనసభలో బ్రవేశించుటచే అసహాయోద్యమ ముంజెరుగుననియు, అంతయు చల్లబడుననియు, భావించిన ట్రైమున్స్ పత్రిక మరలవిప్లవమును పరికించుచున్నది. విప్లవభావము నూతనాకారము దాల్చెనట. స్వాతంత్ర్యభావమొకమారు ప్రజలలో నాటుకొన నపివట్ట, ఆది బెరుగకయిండునా? దానిని నిర్బంధించ బ్రయత్నించినకొలదియు, నయ్యది విస్తరించుట తథ్యము. ట్రైమున్స్ పత్రికా గణితమంతయు వ్యర్థమయ్యెను.

ఎట్టికష్టములు గలిగినను, ప్రభుత్వముమాత్రము కొనసాగుచుండుననిమాత్రము ట్రైమున్స్ పత్రిక సంతోషించుచున్నది. కాని ఎవరు కాదని? ఎట్టిప్రత్యేకజనలకు బూనిన ప్రభుత్వపరిపాలనము యథేచ్ఛ కొనసాగుననట, తెలిసినసంగతియే. అధికారవర్గమునకు, సంస్కరణశాసనము సర్వాధికారముల సౌకర్యమున్నపుడు, వేరొకరికి నెటుల జరుగను? స్వపరిపాలనము సుపాదించవలెననిన, ప్రజాశక్తిని పుద్ధిజేయవలెను. జాతీయనిర్మాణమును కొనసాగించవలెను. ఈవిషయంతయు శాసనసభలకు వెలుపలనే జరుగవలెను. ప్రజలు స్వశక్తిపై నాధారపడియుండునంతవరకు, ఎవ్వరెటుల బెడరించినను నష్టముండజాలదు. కాని ఇంకటితో సంతృప్తిజెంది ముఖ్యమంత్రిని నిర్మాణకార్యక్రమమును మరలనచో, భారతవర్షము మరల సంస్కరణముల యండను జేరవలసివచ్చును. అప్పుడు అధికారవర్గము భారతీయులను మరింత చులకనగ జూతురు. ఆర్థికచట్ట నిరాకరణమును తమాషాయనిగాని, వేళాకోళమని గాని ఎంచుట వికారము. ఇందకనుకూలము గ వోటుజేసినవారు, రేపటిదినుసు మరల బైత్తుకొనవద్దను నవలంబించ వీలులేదు. అందుకు బూనికొనుచో తమకును తమదేశమునకును అవమానము బెచ్చినవారయ్యెదరు. మరచికోచెప్పకో, జాతీయపక్షమువారి మార్గము నవలంబించిరి. ఇకమీద వెనుకకు దిరుగుటకు వీలుండదు.

ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించినవారిని ఇంగ్లండు గాని, పార్లమెంటు సభగాని, హైందవాధికారవర్గముగాని ప్రేమతో జూడజాలదు. తమకు లేని పోనిచిక్కులు గలిగెనని, లేబరుపక్షమువారియనుగుండకమానకు. ఇట్టికార్యము, హిందూదేశాభివృద్ధిని వెనుకకుమరల్చెనని డెయిలీక్రానికలు పత్రిక బెలుపుచున్నది. ఈ పద్ధతులవలన స్వపరిపాలనము లభించదని, క్రానికలు పత్రిక భయపెట్టుచున్నది. ఇంతవరకొనగినసంస్కరణములకయినను భారతీయు లర్హురగా గారాయని, సందేహము ప్రబలుచున్నదట. మితవాదులయినను దేశమును కాపాడనలలకు, డెయిలీక్రానికలు పత్రిక ఎంతయు చింతించుచున్నది. గడుపు పిమ్మటనయినను, సంస్కరణములు మారవనిబెలుపుటకు, డెయిలీక్రానికలుబోలుపత్రిక లివ్వబడినందు ప్రయత్నించుచున్నట్లుల జోచును. ప్రస్తుత సంస్కరణములను నమ్మకొనినచో, ప్రతివారును భయపెట్టుటకు బూనికొందురు. ప్రజల స్వపరిపాలనార్హతను నిష్కరించెడి యధికారము, అన్యులకుండనంతవరకు, హిందూదేశము ముక్తిబడదు. అన్యజాతి పరిపాలించుచున్నపుడు, ప్రజలు పరీక్షలలో కృతార్థులయిరని జెప్పుటకు వారు సహజముగ సమ్మతించరు. ఏదియో నొకలోపము వారికి గనుపడుచునే యుండును. స్వార్థచింత వారిని పురికొల్పును, సత్యము సంగీకరించుట కడ్డుపడుచుండును.

ఆకారణముచే, ప్రజలికమీద పదుల యనుగ్రహముపై నాధారపడియుండి లాభము లేదు. చీటికి మాటికి బెడరిన లాభములేదు. పార్లమెంటు సభవారి యనుగ్రహమును కోల్పోయినందుకు, విచారించజనదు. ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించుట యొకఎత్తు. పరాశ్రయభావమును విడనాడి స్వశక్తి నాధారముజేసికొని విజృంభించుట వేరొకఎత్తు. చట్టమును నిరాకరించిన శాసనసభ్యు లీసంగతిని గ్రహించవలెను. ఇదివరకుజరిగిన దొక లెక్కలోనిదిగాదు. ఇకముందు జరుగవలసిన పని చాలయున్నది. జాతీయపక్షమువారి కార్యభార మినుమసింపినది. శాసనసభాప్రవేశ మొక యెత్తులలోనిది. స్వతంత్ర నిర్మాణములులగాక, స్వరాజ్యసిద్ధికి దోహద మొసగగలదు. అన్ని పక్షములవారును జేరి, దీక్షతో నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించవలసిన యవసరము తలస్థించినది. ఈవిషయమై ను స్తీజరిగిన, స్వరాజ్యసిద్ధి దూరమునకుజనుట నిశ్చయము. శాసనసభలకు వెలుపలనున్న అసహాయవాదు లీసమయమున తమ శక్తినంతను వినియోగపరచి, స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడుట ధర్మము. ఇట్టి యనుకూలసహాయమును వృధాబోనిచ్చుట దోషమగును. దేశమునకంతకును స్వశక్తిప్రభావము అద్దమునందువలె గన్నట్టుచున్న సహాయమును వదలి, మరల వెనుకకు మరలుట న్యాయమగునా?

కీడులో మేలన్నటుల, ఆర్థికచట్టనిరాకరణము వలన ఎల్లరకును మేలు గలిగెను. బట్టెనుండు ఉప్పుపన్నునుదొలగింపక, ప్రభుత్వమువారు రెండు రూపాయిలకు నిలిపియుంచిరి. ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించినపిమ్మట, రాజప్రతినిధిగారు నర్మిజేసి, తిరుగ నాచట్టమును శాసనసభకు పంపునపుడు మాత్రము, ఉప్పుకన్నును రు 1-4-0 లకు తగ్గించివైచిరి. అనుకొననిరీతిగ నిట్టిఫలితము గలిగినందులకు ప్రజలు సంతోషించకమానరు. ఉప్పుపన్నును, ఇండియా సహాయములై ఇంకను చులకన జేయుచున్నాడు. ఉప్పుపన్నువలన ప్రజలకేమైన కష్టము గలిగెనా యనియడుగ, పన్నులన్నియు కష్టముగనే గనుపించుననియు, రాజకీయ వ్యక్తము ఆందోళనమును వృద్ధి జేసెననియు రిభర్సు గారు బదులుజెప్పిరి గాని, హైందవ జనసామాన్య

దుస్థితిని గుర్తింపరయిరి. ఎవరికష్టమున్నను లేకున్నను, ఉప్పుపన్నుమాత్ర ముండిరించినది. రాజప్రతినిధిగారు ఆర్థికచట్టమును సర్దిచె జేయుటతో కొత్త మార్గము నవలంబించిరి. అధికారులు తలచిన నేమి జరుగకుండును? ఇప్పుడే కొత్తనిబంధనలను తయారుజేయించుట తలస్థించెను. ఈనిబంధనలు ప్రభుత్వమువారికింకను నెక్కుడు నిరంకుశాధికారముల సౌకర్యమున్నవి. శాసనసభలను మరింత నామమాత్రము గావించుచున్నవి.

ప్రభుత్వచట్టముగూర్చి చర్చజరుగుచున్నపుడు, చర్చను వెంటనే నిలిపివైచి రాజప్రతినిధిగారు గౌరవవిధమున శాసనముగావించవలెనని, హైందవ శాసనసభను నిర్బంధించుట కీనిబంధన లధికార మొసగుచున్నవి. శాసనసభవారిందు కంగీకరింపనిచో, చట్టమును వెంటనే శాసనము జేయుటకు ప్రభుత్వమునకధికారముగలదు. సంకుచితనిబంధనలు దొలగి, సంస్కరణశాసనము విశాలముగ నుండవలయుననిగోరుచున్న నీతరుణులు. ప్రభుత్వమువారికింకను ఎక్కు డధికారములు ప్రసాదించబడుట చోద్యము గాదా? నూతన నిబంధనల ననుసరించి, రాజప్రతినిధిగారు మరల శాసనసభవారికే నీచట్టమును బంపిరి. రెండవ మారును, హైందవశాసనసభవారి చట్టమును నిరాకరించి తమ గౌరవమును నిలుపుకొనిరి. ఇకమీద ప్లేటుకొన్నిసభలో నీచట్టముంగీకరింపబడి శాసనమగుటకు సందియములేదు. సంస్కరణశాసనము, ప్రజలకెట్టి హక్కుల నొసగలేదనియు, పాలకుల యధికారముల నినుమతయు దగ్గింపలేదనియు, స్వరాజ్యసిద్ధివలన ప్రజల కష్టము లంతరింపవనియు, ఇంత స్పష్టముగ నిదివర కెన్నడును వెల్లడియై యుండలేదు. సందియములన్నియు నింతటితో తీరగలవు. ప్రజలికమీద ప్రభుత్వ మేమిజేయునో యని వితర్కించుచు గూర్చుండక, తమవిధ్యుక్తధర్మమును నెఱవేర్చ బాటుపడవలెను. ఇక్కార్యము జనుప్రదముగకొనసాగునేసి, బాహ్య పరిస్థితు లెటులున్నను స్వాతంత్ర్యము సిద్ధింపక మానదు.

ఆత్మార్థి పరిపాలనము: మద్రాసు శాసనసభ

మద్రాసుశాసనసభలో ఆత్మార్థిపరిపాలనము గూర్చి నిన్నటిదినము జరిగిన చర్చ జూచిన, ఎట్టి దుస్థితిప్రబలియున్నదోగ్రహించవచ్చును. మంత్రుల పరిపాలనక్రింద ఆత్మార్థిపరిపాలనము చక్కబడుటకు మారుగ మరింత యధ్యాన్నమయినది. మద్యపానమును నిరోధించుటకు తామెట్టి ప్రయత్నమును సలుపక మీదురుక్కిలి సంస్కరణ ప్రయత్నముల కడ్డుదగులుచు వారిని కారాగృహముల కంపుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి కొక లక్ష్యము ఏది, దానిని జేరుటకు వలయు సాధనముల నిర్ణయముగాని, గన్నట్టును. ఇ. డబ్ల్యు. లీగారు సూచించినటుల, వీరిదృష్టి ఆత్మార్థి రివిన్యూపైన మాత్రమే నిలిచియున్నది. ఎక్సైజురాబడి తొలగినయెడల, దానిని భర్తీ జేయుట ఎటులనని వీరు విచారించుచున్నారు. ఇట్టి విచారము అధికారులను ప్రేరేపించుచుండు నంతవరకు ఆత్మార్థిపరిపాలనము చక్కబడనేరదు. మద్యపాన దురభ్యాసము తగ్గనేరదు. ప్రజల నవీనితులగా వించి, వారిని అన్ని విధములను క్రుంగజేసి నాశనముగావించెడి మద్యపానము వలన రాబడివచ్చిన నేమి రాకున్న నేమి? మద్యపానము దొలగిన, ప్రజలు నుఖులు. జయిల్లో ఖయిదీల సంఖ్య తగ్గును. కోర్టులలో నేరములసంఖ్య దగ్గును. ప్రజలనీతిని చెడగొట్టి, వారి సంసారములను పాడుజేసెడి దురభ్యాసము తొలగునని, ఇప్పుడు జరిగెడి

అనవసరపుఖర్చు లెన్నియో దగ్గిపోగలవు. జన సామాన్యపునీతి చక్కబడుటకన్నను, పరిపాలనా సౌష్ఠ్యమునకు తోడ్పడునందర్బ మింకొక టుండ జాలదు. రాబడి తగ్గిపోవుచున్నదని విచారించుట ఉన్నతభావనూచకము గాజాలదు. రివిన్యూపై యాశబెట్టుకొని, ఇతరములగు సాకులను తెలుపుటవలన, ప్రజలలో విశ్వాసము గలుగుట దుర్లభము. మంత్రిగారు సమాధానముజెప్ప బ్రయత్నించిరిగాని, లాభములేకబోయెను. కలము గీటుతో సంస్కరణము జరుగదనియు, తరములు గడిచిపో వలయుననియు, ఆర్భాట ములజేసి లాభములేదని యు, పాత్రోగారు హితమొసగిరి గాని, సంస్కరణ ప్రయత్నమయినను జరుగకముందే కష్టములను ముందుబెట్టి నిరుత్సాహపరుచుట పాడిగా జాలదు. సాశ్వాత్యదేశములతో వీరు పోల్చుట కారంభించిరి. అమెరికానిదర్శనము ఎట్లయెడుటనుండగ, పాత్రోగారు దానినేల యనుకరింపగూడదు? మతబద్ధమగు హిందూదేశమున మద్యపాన నిషేధము అమెరికాలోకిన్న త్వరితముగ చేకూరుననుటకు సూదియములేదు. మాటలుజెప్పుట కన్నపనిచురుకుగ జరుగవలెనని, మంత్రిగారు హితమొసగిరి. కాని, శ్రద్ధతో బనిచేసిన అసహాయవాదులకు కారాగృహమున నిష్పంధించుచుండగ, పని ఎటుల జరుగును? ఆబ్కారీశాఖవారు తా మెట్టి సంస్కరణమునకు బూనుకొనకున్నను, ఇతరులనయినను బుచ్చేయనిచ్చెదరా? ఇందుకు అవకాశ మిచ్చెనమని, పాత్రోగారు రథయమొసగెదరా? అటులగుచో, నిది వరకు నిర్బంధితులయినవారిని ముందుగ వదలిపెట్టి తమసద్భావమును గనుపరుపవలయును. మంత్రిగారు తా మవలంబించినపద్ధతిని సమర్థించజాలకబోయిరి. మత్రు లెట్టి స్వల్పసంస్కరణములకయినను స్వతంత్రించి బూనుకొనజాలనియెడల, ప్రజలకు వారిపై నెటుల విశ్వాసము గుడుగును?

కార్యనిర్వాహక న్యాయశాఖావిభజనము
కార్యనిర్వాహక శాఖనుండి న్యాయశాఖను విడిదీయవలయునని, కాంగ్రెసుసభ పుట్టిననాటి నుండియు గోరుచునే యుండెను. ఇప్పటికింకను ఆ సంస్కరణము సఫలముగాలేదు. అధికారవర్గమునకు ఆభివృద్ధియనిన ఎట్టిపవగింపుగలదో, ఇందును బట్టి కనుగొనవచ్చును. రెండుశాఖలను కలిపియుంచుటవలన, ప్రాసిక్యూటరును న్యాయాధిపతియు ఒక్కరే యగుచున్నారు. న్యాయము నీటగలియుచున్నది. లా, ఆర్డరులపేరుతో మేజిస్ట్రేటు లెట్టి నిర్బంధములను విధించుటకయినను వీలగుచున్నది. ఇట్టి సంస్కరణము నెటుల చేకూర్చవలెను? కనుగొనుటకు, కాలిఫోర్నియాలోనిది విదివరకు ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. వీరిసూచన లతి సంకుచితములు గ నున్నవి. రెండు రకముల జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లు లుండవలయునట. ఒకరు విచారణల జరుపుచుండురు. రెండవవారు లా ఆర్డరులను రక్షించుటకు దగినయధికారములను చలాయించుచుండురు. ఇట్టి ఏర్పాటు ఎవరికిని తృప్తికరముగ నుండజాలదు. ప్రభుత్వమువారికి కమిటీవారి సూచనలుగూడ తీనముగ గనుపించెను. అందుచే వారువేరు సూచనల గావించిరి. సబ్ మేజిస్ట్రేటులు జిల్లామేజిస్ట్రేటుల అధికారమునందే నుండవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. మేజిస్ట్రేటుశాఖను హైకోర్టువారి పూర్ణాధికారము క్రింద నుంచనిది, రెండుశాఖలను విభజించుట తెలుల వీలగును? జిల్లామేజిస్ట్రేటుల యిష్టమును కొనసాగించుటకే తదితర మేజిస్ట్రేటులు ప్రయత్నింతురు గాని, న్యాయమును స్వతంత్రముగ నిర్వహించుట కొడబడదు. ప్రభుత్వమువారి సూచనల ననుస

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివరకు	వాగ్దానములు 7558-9-0	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు ఇదివరకు 4089-8-0
		మద్ది వెంకటరంగయ్యగారు తమకుమా రుని వివాహసమయమున 100-0-0
		మాజేటి వీరభద్రరావుగారు తమసోదరి వివాహ సమయమున 38-10-0
		ఎం. కోదండరామస్వామిగారి ద్వారా, విశాఖపట్నము 23-8-0
		ఆకెళ్ల వెంకన్నగారు, దువ్వూరి జమీం దారుగారు, గంగలకుమ్ర 16-0-0
		చిలుకూరి పుల్లమ్మగారు, ఉయ్యూరు 5-0-0
మొ	7558-9-0	మొ 4272-10-9

రించిన, ప్రస్తుతస్థితిలో నినుమంతయు నభివృద్ధిగలుగ జాలదు. న్యాయశాఖను, కార్యనిర్వాహక శాఖ నుండి విడిదీయబడకయినను అంగీకరింపనివారు ప్రజలను స్వపరిపాలనమునందు నుశిక్షితులుగ గావించుట కంగీకరించెద రనుట, ఆడియాశ యగును. ఇట్టి స్వల్పసంస్కరణముల కొరకు కష్టపడు కొలదియు, ప్రధానలక్ష్యము దూరమగుట దప్ప వేరు లాభ ముండజాలదు.

విచిత్రపు విజ్ఞాపన
ఉక్వపన్నును తగ్గింపవలయునని దేశమంతయు గోరుచుండ, రు 2 లకు నిలిపి యుంచవలెనని, మద్రాసు శాసనసభ్యులు గొందరు సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులకు తంతివార్తనంపిరట. వీరిలో ప్రభుత్వసభ్యులుగూడ గలరు. వీరి దేశభావనానము నెలవి కొనియాడవచ్చును! పాపము వీరికోర్కె నెలవేరనందులకు వీరి నూరడింపవచ్చును. మద్రాసు శాసనసభవాగు, అభివృద్ధి నడ్డగించుటలో నిదివరకు పేరొందిరి. ఇప్పుడు మరల వెనకటిమార్గము ననే నడుచుచున్నారు. రాష్ట్ర కప్పములకును ఉక్వపన్నుకును బ్లా కెట్టు గారు ముడిపెట్టుటచే, వీరు వారివలలో బడిరి. ప్రతముచెడినను ఫలము దక్కలేదనుటలు, ప్రజలకు నష్టదాయకమగు చర్యకు వీరంగీకరించినను రాజప్రతినిధిగా రంగీకరింపరయిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు రాజకీయవిషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొనరాదను సూత్రము గాలికెగిరిపోయినది. ప్రజాశయములను నిరోధించుటకు వీరు ముందుకువచ్చిన, తప్పులేదు గాబోలు! ఉక్వపన్నును నిలిపియుంచగోరినసభ్యుల నామములు మాత్రము దేశచారిత్రమునందెల్లపుడును నిలిచియుండగలవు.

ఒకనవరణ:
నిన్నటిదినము ప్రధానసంపాదకీయ వ్యాసమునందలి చివరభాగము, అచ్చుపనివారల పొరబాటుచే, తంజావూరు రిసెటిల్ మెంటు అను శీర్షిక క్రింద జేర్పబడెను. అందుచే చదువరులకు సంబంధము చెలిసియుండకబోవచ్చును. “శాసనసభవాది చేత్రోసివేయబడిన ఆర్థికచట్టము” అను మాటల నుండి వ్యాపారాచివరవరకును ప్రధాన వ్యాసముతో జేర్చి పాఠకులుచదువుకొన ప్రార్థితులు. ఆంధ్రవేం.

మహాత్మని ఆరోగ్యాభివృద్ధి
ప్రయాణపు బడలిక పూర్తిగా తొలగినది
మెల్లగా నమద్ర తీరమున నడువగలుగుచున్నారు “మహాత్మని పూనానుండి అంధరీజహాను తీసికొని వెళ్లుటవలన కలిగిన ప్రయాణపు బడలిక యంతయును పూర్తిగా తగ్గిపోయినది. గాయము పూర్తిగా మానిపోయినది. ఆయాసములేకుండా సముద్రతీరమున మెల్లగా నడువగలకే వచ్చినది. మానసికాందోళనము కలుగకుండ చేసినచో గూడు నెలలనాటికి మహాత్మనకు సంపూర్ణ దారు ధ్యము కలుగగలదు. కాని అంతవరకును మహాత్మన కెట్టితోందరయును కలుగనీయగూడదు. సంపూర్ణ మగు విశ్రాంతి నొసంగవలెను. మహాత్మని దర్శింప గోరువారు ఓరిమినహింపవలెనని ముఖ్యముగా విన్నవించుచున్నామని” వైద్యులు ప్రకటించిరి. (అ.వె.)

హితీర్థయాత్రకు ప్రయత్నము చేయు మునుముందు రుసు నిరభ్యంతరముగా తోడ్పడని నా ముఖ్యముగ తురుష్క తీర్థయాత్రకులెట్లు హుసేను రాజగారు, అరబ్బు ప్రత్యేక అదరణమును జూపుచున్నారనియు తురుష్కలెట్లు దుర్భిహాయము లేదనియు తెలియజేసి, తురుష్క తీర్థయాత్రకు హదయాజుత్రుకు సదా రావచ్చునని వారి కంతయు స్వాతంత్ర్యమును మన్ని.

వీరియొకరివద్దనుండి ప్రాంతీకైనివలన సిరియాశంపులు దీక్షాసెవనియు మొట్టి యాధ్యముగో వర మునై కులు వెనుకబోలవడెనై వనియు

మృతికొడి 100 మంది సైనికులను మందు గుండు పాదుని నిడకాలినియు మరల కలపడినపుడు హత్యకాండముతో తెలియలేదనియు వైద్యుల ప్రాంతీకైనివలన కావాలియనో విలువండి తెలియజేసెను.

ఇడియా పభుత్వ ఇనుకకాదు నిమిత్తము ఆర్థుడు పోటి గూర్చి చర్చ జరిగినదని శాసనసభలో వినిపించినది క్షేత్ర తెలియజేసెను.

దేశ వార్తలు

ఆర్థిక చట్ట నిరాకరణము

భారతదేశమున కనర్థము

బ్రిటిషుపత్రికాభిప్రాయము

లండన్, మార్చి 18:—బ్రిటిషు పత్రిక పై విషయమును గూర్చి ప్రధాన వ్యాసమున ఇట్లు వ్యాఖ్య యొనర్చుచున్నది: ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుట భారతదేశమున కనర్థము. ఇట్టి పద్ధతులను స్వరాజ్యవాదు లవలంబించి బ్రిటిషు ప్రజల నుండియు బ్రిటిషు పార్లమెంటునుండియు ఇంకను సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము నెల్లు సరిపాదించుటకు ఆశించెదలో ఊహించుట కష్టము. మాకు తెలియ కున్నది, ఇట్టి చేష్టలచే బ్రిటిషు పార్లమెంటువారిని మెప్పించజాలరు. ఆసంబ్ధి వారు గనుక స్వరాజ్య వాదుల ఎత్తులను ఆమోదించి లేని మరొకొం చెము ఎక్కువ స్వపరిపాలనమునకు భారతీయులు అర్హులుగా రని చాటుటయేగాక ఇదివర కేయబడిన స్వపరిపాల నమునకు ఎంతవరకు అర్హులుగ ప్రవర్తించిరని అడుగ వలసినదవును. లేదు మనోనిశ్చయమును న్యాయమని ఎరింగియు ఆచరణలో బెట్టకపోవుటయు మితివాదుల చార్చల్యమును, భారతాభ్యుదయమునకు ఆటంకము లగుచున్నవి.

మైముస్పత్రికాభిప్రాయము

లండన్, మార్చి 18:—ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుట భారతదేశ సంస్కరణములకు ప్రతిబంధకము కలది జేసినవారగుదురు. స్వపరిపాలనాభివృద్ధిని ఆరంభింపఁ జూడదు. స్వరాజ్యవాదుల చర్చలు సంస్కరణ చట్టములో జెప్పబడిన తీర్మాన కాలమున కక్షణము అంతరింప జేయుటకు బదులు మ రింతిద్దర కాలము వరకు పాగుట కుట్రపించును. ఈ ప్రకార మున ఖ్యుభియవడి బ్రిటిషు ప్రజలు రాదుమేరకు కాపురము గంగిరించెదరను కోరుట సర్వ కల్ల. భారతదేశములో ప్రత్యేక విప్లవభావము అదయించుచున్నది. ఆశ్చర్య ప్రకృతి మగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఆధైర్యవద నరసములేదు. ఎన్ని చిట్కాలు వచ్చినను జంక పరిపాలనను పాగుచునే యుండును. అగిహాలును, కాని జరిగియున్న అతివాక్య త్ర తోడను, రాచకీలు దృష్టితోడను అక్రమత్వమై కనిపెట్టుల యును.

భారత దేశము

బావులనుండి నీరు తోడించి వండించుట

లండన్, మార్చి 17:—నర్ ఆంగ్లో డ్ కాటర్లకాగా భారతదేశమున భూగర్భమున నున్న నీరును వినియోగించ వలెని యుపన్యసించునపుడు పెంట్లండు ప్రభుత్వ ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ఆధునిక ప్రకృతికాంత్రుకరీధిశముల ననుసరించి రైతు లున్న నీటిపాడుకల విషయమై ఎక్కువ సౌకర్యమును గలుగ జేయవలెనని,

భారతదేశమున, ముంపు, బావులనుండి నీరును తోడించి వండించి ఆ పద్ధతిని యభివృద్ధి జేయవలె నన్ను కావులనుండి నీరును తోడించుటకు తోడ్పడవచ్చు అనుపద్ధతుల వలంబించవలెను. అట్లునునే ఈ పద్ధతి చాగుపడునని కాటర్లకాగారిని, 20 ఏడ్లకుండు బావుల నుండినీరును తోడించి వండించు పద్ధతికింద విస్తారముగా పుం జించబడలేదు. ప్రభుత్వమువారు నూటికి 50 శాతము ఎక్కువ భూమిని వండించి, ఇదివర కు చేయక పద్ధతుల వలంబించుటచే అగినవని, ఇంకను ఎక్కువ ఈ పద్ధతి వలంబించుటకు ప్రత్యే కముగ నీర్మాణమును జేయవలెనని.

అధినివేశపు భారతీయులు

విచారణసంఘము

లండన్ సభాసమావేశము

లండన్, మార్చి 17:—అధినివేశములందును, సురక్ష క రాజ్యములందును భారతీయుల పరిస్థితులను గూర్చి విచారిం చుట కేర్పడిన సంఘమువారు ఏలీలు వధ్యభాగమున సమావేశ జగుదురు. కాని లో సవనియ భారతీయులను గూర్చి ప్రభుత్వ ప్రకటనముచే బయలుదేరిన ప్రశ్నలను గూర్చియు, ఫిజీదీవుల భారతీయులను గూర్చియు వీరు ధామను గారికి తెలిపి జేయవలెను. ఈ సంఘమునకు జావహర్ లు నెహ్రుకా గా వ్యవస్థాపక నుదురు. అధినివేశములపైటితం దున్న భా రతీయుల పరిస్థితులను గూర్చి ఆ చించుట కేర్పడిన ఈ సంఘము వారు ప్రత్యేకముగ ఫిజీదీవుల భారతీయులు కెవ్వభారతీయు లను గూర్చి మాత్రమే విచారింప జెల్లు సంప్రాప్త మాయె నని ఆరంభి గొరుగా రడిది. అధినివేశ లండు కార్మిక్ ప్రతి నిమిత్తముల భారతీయులను కలగబంపు విషయమై ఈ సంఘమువారు ఆలోచించెదరా యని క ప్రకృత్యేగిగా రడిది. అందులకు వర్తి ప్రభుత్వము నీ జరేకు.

వర్ణవిభేదచట్టము

కేపుటవైక్, మార్చి 17:—పై విషయమును గూర్చి సర్వోచచేదిగాడు జేయబడినంతో ప్రస్తావించెను. భారతీయుల యభిప్రాయమును మంత్రి తెలియజేసెను. కాని మంత్రి సర్వోచచేదితో ఏకీభవించుటకు ఆమె జెప్పిన సంగతు లన్నిటిని మంత్రిగారు వారికి తెలియ జేసెద ననియు నుండును ఆమె జెల్లు సంగతులను స్వబాహుగ వివరముల ఏర్పాటు జేసెననియు వ్యక్త మొక్కెను.

బొంబయి మిల్లునమై

లండన్, మార్చి 17:—బొంబయి మిల్లు సమైక్యగూర్చి ఎంతయుది జనివారైదు బొంబయిని నీడిపోయిలో, అతివాధక ఎందరు చనిపోయిలో తెలియజేయబడిన తర దగ్గర నరిఅయిన జేఖలు లేదని రివర్సుగారు ల్యామ్బులీగారికి ప్రభుత్వము వొసగిరి. ఈ రోజువుకు ఇంకను గల కారణములను తెలియజేయవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి అలివియ ప్రభుత్వ తంతి సంపిరి. సమైక్యలని గర్విక వివరము నవివరించుటకు ఏమి జేసినది కనుగొనుచున్నాడు.

ప్రపంచమునంతట మట్టిరచ్చుటకు రె జైమానిక నాణెలు బయలుదేరియ్యును. 3000 మైల్లు సంచారము చేయును.

పెంషియా రికల్లికుద్యము

సర్వకాభివృద్ధిగాంచుచున్నది. 21 కేదీలోపుగ అజ్ఞాని అ. గికరింప బడవచ్చును.

స్వారంత్వ ప్రకాశావ్యవహార రివిరకే పెంషియాచ ప్రవర్తి తొలగించుటకును రికల్లికును స్థాపించుటకును నిశ్చ యించిరి. సాంఘికజాతులు గూడ తీసి వామోదించిరి. ప్రాక ప్రధాన మంత్రిలును, ఇతర మంత్రిలును రికల్లికు పాలనము నీ ఆమోదించి కానినే సాగించు ముద్రేశ్యమును ప్రకటించిరి.

గోళ్ళు ప్రభువు

సార్వభౌముని సందర్శించుట

లండన్, మార్చి 17:—జేతు సార్వభౌముని గోళ్ళక ప్రభువు సందర్శించెను. మద్రాసు గొర్పురుగ నిజమిగుల బడి నందులకు గోళ్ళకగారి సామ్రామును ముద్దాడి. గారికి కే. పి. ఎన్. వి. వివర మియ్యబడెను. గోళ్ళక దంపతులు సార్వభౌముతో విచారించిరి.

సప్తతాంప్ర ఇంజనీయుల వారమునకు 17 1/2 పిల్లిం గులు హెచ్చు వేతనము వీయవలె నని సమైక్య ట్టిరి. త్వరలో ఇది పరిష్కార ముగా ని యో జమై అంతరించునో ఖనివారల నందరిని కర్మాగారములకు రానీ యివని నోకా నిర్మాణ యజమానిలకు భయపెట్టుచున్నాడు. వీరందఱును 20 కేదీని సందోగంబున ఉండుట మున్నె ఆలోచించె దును.

ఇస్లాము మతకాంగ్రెస్

ఈజిప్టు ఆమోదము

ఖరీపాను తొలగించుట ఉచితముగాదని ఆల్ ఆఫ్ ఇగ్జిక్యూటివ్ విభాగము ఉలేమాసంఘాభ్యుత్పాదు ప్రకటించెను.

తుండ్లరాజ్య కేసులనుబట్టు జేరిన 50. రాజోమ యలు, రాజోమార్తెలు కేకభక్తులై అబ్దుల్ హమీదు నుల్లాను నతియు కాకాస్తాంటు నోపించుండి ప్యానుకు కచ్చిరని తెలి యుచున్నది.

ఇదివరకు రాను పాలించున్న ప్రదేశములందు ముతకే ముసేను రాజు గారు తులాధివారమును జెలాయించుటకు వీలగును.

భారత ముసల్మానులు ఇస్లామిక్ కాంగ్రెసు కంగ్రెసు రను వార్తకు ఈజిప్టు గారు సంతసించిరి. ఈ విషయము కాంగ్రెసు మొట్టమొదట ప్రదేశబెట్టబడవచ్చును.

భారతదేశ స్వరచారములకు గూర్చి బోయింటు కమిటీ కేర్పాటు చేయు విషయమై కామన్వెల్ థవారు గ్రెగిరుగారు సహానింపిన తీర్మానము గంగిరించిరి.

తురుష్క స్త్రీలు

నియోజకాధికారము

లండన్, మార్చి 17:—రాత్రి 11.15.18 ఏడ్ల ప్రాయము గల తురుష్క యోధులకు పార్లమెంటు ఎన్నికలందు వోటులిచ్చు అధికార మియ్యబడెను. దీనిపట్టియడ తుర్కిలో స్త్రీయధ్యక్షులు బయలుదేరిన తోడుచున్నది. 80 ఏం ప్రాయముగల ప్రతి తురుష్క యోధుడును పార్లమెంటు డిప్యూటీ గావచ్చును. స్త్రీలకును ఇది వర్తింపవలె ననిని కాని పురుషులకే ఇది ప్రత్యేకముగ నిర్ధారణ చేయబడెను. స్త్రీలకు ఈ విషయమై నిర్దేశము జూపుట అధివేశక ందరంగి. ఒక పదిసంకల్పములలో అసల్లీలో తురుష్క స్త్రీలుగూడ సభ్యులందుగ నుండుట ఏర్పడు ననిరి.

ఆఫ్ఘన్ ఆయుధములు

ప్రెంచికంపెనీనుండి ఆఫ్ఘన్ ప్రభుత్వమువారు పోయిన ఆఫ్ఘన్ బనలో కొన్ని ఆయుధములు గొంగిరి బొంబయిలో ఇండియా వొలెరినమువారు అట కాంచించిన ఆయుధములకు విరుద్ధుల జేయ విషయమును గూర్చి యొల్ల బూర్జుగారు కామన్వెల్ థవారు ఆంగ్లో ఆఫ్ఘన్ ఒడంబడికలో మున్నె 6 వ మూత్రమును సరించి ప్రస్తుతము ఆఫ్ఘన్ జేతులనున్న యొల్ల త్వరగానే క ఆయుధములను ఆఫ్ఘన్ ప్రభుత్వమువారికి స్వాధీనము చేయబడి నప్పు సరియు తెలియజేయబడెను.

రివిస్టాను కరిలివముగ్రెంద జర్మనీకుదురులను జర్మ నుయదకులు ప్రాకరికీరీతు అనుచున్నారని వాకానీకెటు నేకా కి జర్మన్ కాంతివాదవాదులును ఇండిత క్వడిగా రుత్తరమును వ్రాసిరిని ఆరెజుచేయబడెను.

ఇంగ్లండు

ఈజిప్టు నూతనశక్తికోదయ ప్రారంభము

జగులులో పాపాగారి ఆశ

లండన్ మార్చి 17:—రాత్రి 9/5 ముఖ ముత్య శక్తిదశము ప్రారంభము చేయన్నది. ముఖము ఇంగ్లండుకును స్నేహపాతములు బలగతులై స్వామినిభాగము ననుగరించి ఏర్పడునని తెలుపబడిన జగులు పాపాగారు బ్రెయ్న్ పత్రికా ప్రతినిధిలో తెలియజేసెను గ్రేబుల్లి. వ. మాకుమందికెనను చె డుగుకెనముఖ్య స్నేహితులగు ముకుందలెను మే ముభయము లముజుండోరుల స పదిత సుకసించుచుండవలెను గీవ్యయుతు వ్రలో ఇంగ్లాండును సందర్శించెద ననిరి.

యధికారమును, నైద్యసహాయక వారములను కొండరికి ఇక ప్రియంగా జ్యోనా, బ్రెఫాయులుడు జ్యోనా సా కెను, ఇవి అట్లాంటికు దళమునకు జె.డి.సి. 70 మందికంటె ఎక్కువగు బాధను ముక్కాడు.

అధికారు తూర్పుభాగమున 1923 మార్చి 11 00000000 నానుటకు 1922 సం॥ మార్చి 11 00000000 నానుటకు భిన్న అంశముగాయు బ్రిటిషు నోకాదేశము నిమిత్తము పరిశీలన తరమున 8542000 నా నుట భిన్న అంశముగాయు తెలియజేసిరి.

ఉప్పు పన్ను

ను హెచ్చించుటచే ప్రజలకు ఇబ్బంది కల్గె నని విచారించుచు తెలియజేయు సమీక్షాసాధి కమిషన్ గారు కాపున్న సభలో ప్రస్తావించి, దీనివలన భారతీయులలో ఆదోళనము బయలుపడుటకు అవకాశము కల్గెనా యనియు అడిగిరి.

పన్ను లన్నియు బాధకరముగానే కొంచెముగనో గొప్ప గనో యుండవలసినవియు కాని భారతదేశములో ఉప్పుపన్ను విషయమై ప్రజలను రాచకీతి అధికవిషయాలా అని నిర్వచించుటకు వీలులేదని కమిషన్ గారికి తెలియు ననియు విచారించుచు గారు బదులిచ్చిరి.

కమిషన్ గారు తమ ప్రశ్నను జరల ఏ కరువు కట్టి భారతసామాజ్యసభ వా రీ పన్నును నిరాకరించి రని లాభాన్ని బరిగారు బదులిచ్చిరి.

ఎవరో రాచకీతివేత్తలు కొందరు మాత్రమే ఈ విషయమై ఆదోళనము జేయుచున్నారని కన్నరే టిప్రు సభ్యుడు నడుమ అడిగినను గాని లాభాన్నిబరి గారు బదులిచ్చిరి.

ప్రశ్నవేళలను దీనివలన చచ్చిపోయిన వక్త తెలియజేసెను.

గ్రాంట్లు

విషయమై అసెంబ్లీలోనే నిశ్చయింపవలెనని విచారించుచు రినిరి.

గ్రాంట్లు : మహాత్మా రాజగోపాలాచారి దీనికొను ప్రతిచర్యకు ఈ ప్రభుత్వమువారు బలపరచెదరా యని యడుగ మంత్రి ప్రత్యుత్తరము నీచులేదు.

రషియాలో చెరసాలయందుంచుచున్న రోమన్ కాథలిక్ ప్రధాన మంత్రియగు మరికోవ్ ను కనలించుటకు ముగ్గి వాల్టగారు సోషలిస్టు ప్రభుత్వమువారిని గోరవలెనని పోపు వ్రాసిన లేఖకు తానివిషయములో బోర్షియు జేసికొనుటకు అధికారములేదనియు అతని కేసున్నపుడు పోపాముగారికి ఈవిషయమై రషియా ప్రభుత్వమువారిలో జేసినవి ముగ్గివాల్టగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ఇంతవరకేగల సమీక్షాసాధి కమిషన్ మిగిలియున్న రాచకీతి అధికవిషయములను పూర్తిచేయుటకు సమామింప బడిన ఆఫ్ఫీ డివిజను సభవారు ఏప్రిల్ మొదటవారములో సమావేశమగుదురు. రషియాలో ఎవరు బయలుపడెదరరో తెలియలేదు. బ్రిటిషువారి తరపున ముగ్గివాల్టగారు ప్రోటెక్ట్ రీగార్డు క్యవనం దించెను.

వేల్పు యువ రాజు

సెమ్మడిగమ్మయ్య, నిమ్మిటిదండూ మోటారుబండిలో లండను కేసుకుట వీలగునని వైద్యుల చెప్పిరి. ఏవో చిన్నదెబ్బలు మాత్రము ముఖమున ఆవహించిన నన్నది. ప్రతిలన్నియు యువరాజు రాజ్యమునకు జేరువలసి దెలియగా యున్నదినియు తాదాధ్యక్ష విస్తారముగ గలదని గ్రహించి సాధ్యమైనంతవరకు ఈ ప్రమాదములను పదులలో ప్రవేశపెట్టవలయు హెచ్చరించుచున్నది.

ఈవారములోపుగ బాగు కవుతు పరిష్కారము చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించిన ని ముగ్గివాల్టగారు తెలియజేసిరి.

ఈజిప్టుకు పాదురాజును కలిపాగా నేర్పరచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని.

వెరిషియా పార్లమెంటులో కొందరు సభ్యులు మహాత్మా మోదీ కొట్టిరినయు మరొకరిని కొనిసేసియు తెలియుచున్నది

యాదవమయ్యను యాధాంతరమునకు యూరపు ఖంతములో న్ని కేసులకు పరిష్కారము యుండుననియు టిప్రు యువరాజు నిమ్మకుట బాగుబడిన విషయములను పరిష్కారము చేయుటకు అంతర్జాతీయ సుఖము నొకదాని నేర్పాటు చేయవలెనని ప్రెంచువారు నూచి ప ఆస్కాది ఆమెరికను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి.

మలబారు అల్లరులందుపాల్గొన వైకుంఠ వక్తముల నిచ్చుటకు సాధ్యమై దంగీకరించెను.

బృహద్రహ

సీసా 1-కి వెల 0-12 0. వి. పి. సహా 1-2-0 బృహద్రహిని అయిదువూటల నేలంది పట్టు విడుపు జ్వరములు. తరి పురాణాధారములు మొదలగు కనుప్రదర్శనములు మానకు. భవ్యతాంజనము దీదో, మద్రాసు - బొంబాయి

నూతన శాసనసభ నిబంధనలు

స్వరాజ్యమును నడుపుటకు కేర్పరుపబడుట భారతశాసనసభలో ప్రశ్నలు

ఫిల్లీ మార్చి 17:— ఈదినమున భారతశాసనసభలోనే క్రిందియు తీర్మానములు జరిగెను.

శాశ్వతమోక్ష పరగణాలలో సంస్కరణలు

కర్ అబ్దుల్ కాజి:— భారత ప్రభుత్వ శాసనము క్రింద సంస్కరణలను పుష్కలమోక్ష పరగణాలకు వర్తింపజేయు విషయమున ప్రభుత్వమువారు చేసిన శక్యదీక్షికోనుచున్నారా?

కర్ మా. హయిలీ:— పశ్చిమోక్ష పరగణా ప్రాంత విచారణసంఘమువారి నివేదికసందర్భమున నీవిషయము చర్చింపబడును.

బొంబాయి ఫ్యాక్టరీ

ఫిల్లీ మార్చి:— ఒకరహస్యపు బొంబాయి ఫ్యాక్టరీ కనుగొనబడినది కలకత్తాలో వదలబడుటగానున్నది. ఈవార్త నీజమగు నెవల 1818 నుండి రెగ్యులేషన్ క్రింద గావించబడిన ఆర్డరులు శాఖయమైనవే యని దెలియవచ్చెను.

కర్ మా. హయిలీ:— ఈవిషయమున బొంబాయి ప్రభుత్వమువారినుండి ఇంకా యాధికార్త రాజేదు. కలకత్తాలో ప్రకటించబడిన విషయము సుదీయించుటకు ఆధారములేదు ఈవిషయమున నొక తంతివార్త కదురుచున్నది. ఈవార్త అం దెంతోడ నీ విషయముల ప్రకటించెదను ఈవార్త చాలతీవ్రమైనవల విషయమున ఫిల్లీ మార్చిలో నేకిరించుచున్నాను

దక్షిణాఫ్రికా బాగుపై పన్ను

ఫిల్లీ మార్చి:— భారతశాసనసభవారు దక్షిణాఫ్రికా బాగుపై కొరతను వెయిలించునట్లు విధించవలెనని గావించిన తీర్మానమును గురించి ప్రశ్నించుచు, బాగుపై ఎగుమతిశిక్షాపారము కల్పింపవలయుటకు సంబంధించిన విషయములన్నిటిని విచారించుట కొనిన్నట్లు పారమగు విచారణసంఘమును నియమించెదరా యని ప్రశ్నించిరి.

కర్ చార్లెస్ థామస్:— బాగు ఎగుమతిశిక్షాపారము కల్పింపబడినది దీనిని నివారించు చర్యలను గురించి విచారించుట కొరతను పారమగు నియమించవలెనని నూచన నొసగుట నేను. కాని ఇ. శ. న విషయము నిశ్చయించుకొనలేదు.

శాసనసభ నిబంధనలు

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు:— ఫాల్గుణి శాసనము 67 నక్ష నక్షం ప్రకటించుట నిబంధనలకు సంబంధించినది కట్టి యువరాజు గురిగను ? ఇందులకు భారత శాసనసభవారు యనుమతినిగొనిన దెప్పుడు ? పత్రికానిబంధలను పార్లమెంటు యెదుట నుంచుకొని యుండుటకు అవకాశము లేదా ? అవలంబించు బడినవో నెప్పుడు ? అట్లుగానివో, పార్లమెంటు వారు నిబంధనల విచారణచేయవలసిన, ఈనిబంధనలలోని విచిత్రముల కథలను సభ్యు లవగావన యొక్కనొనువరకును వారి శాసనసభలో వెల్లుట శాసించుచుదరా ? ఈనిబంధనలు, రాజప్రతినిధి కిందరకే ల ప్రత్యేకాధికారములను బలపరుచుటకు ఉద్దేశించబడినా ?

కర్ హెన్రీ మాక్ ఫిన్లీ:— ఇంతటి కారణము చాల ముఖ్యమైనదే. రెండవశాసనసభలో, ప్రత్యేక తరగతి విల్లుల సందర్భమున నకలంబించవలసిన చర్యలగురించి ప్రభుత్వ నిబంధనలు నిర్ణయించుటలేదు. చాల సందర్భములలో సాధారణనిబంధనలు వర్తింపవు.

ఒకసభవారిలో విల్లులను శిష్టించుచున్నపుడు— అవగా ప్రవేశపెట్టబడిన విల్లులను కొన్ని సందర్భాలనున్నవి కేవలవారి రాజప్రతినిధి కిచ్చానట్లు చేయుచో— అట్టి శాసనసభవారు అట్టి విల్లుల తర్వాత పరిష్కరించు సట్టినిచ్చుటకు గాని నిబంధనలనున్నవి ను. ఈనిబంధనలలో యెవల, ఒకమాత్రం నవరించబడిన భాగములు తిరిగి సందర్శన నుపపాదించబడినవి.

రామచంద్రరావు గారు:— ఈ నిబంధనలు రెండు వత్సరములుగా విచారణలో నున్నవి, వీనిని చర్చించుట కొక యంతరమున నెంతవలసినదియనలేదు.

కర్ భారత ప్రభుత్వ శాసనము క్రింద, నిబంధనల నొనర్చు సభ్యులను, శాసనసభలో కర్మమువారి కే గురు. అందుచే నీవిషయములయందు భారత ప్రభుత్వమువారి మొక్కయు, భారత శాసనసభ్యులొక్కయు అధికారము గలదు.

గారు గారు:— ఇదింత కే విల్లుల సందర్భమునైన ప్రభుత్వమువారు కర్మచేయుచుంటుంటే నిబంధన లొచ్చుదారా?

కర్ హెన్రీ మాక్ ఫిన్లీ:— ప్రభుత్వమువారి నిం దరక కట్టి కర్మమును ఎదుర్కొనలేదు. ఇదేమిద విల్లుల సందర్భమునైనను గలదు కర్మములను చాటుటకు గాని నిబంధనలేర్పడుటకు బరెన్దు.

కా. గౌర:— ఈనిబంధనల నిక తొందరగా రచించి అమలులోనికి తెచ్చుట కవకరమేమి?

కర్ హెన్రీ మాక్ ఫిన్లీ:— ఈనిబంధనలను ఇంత తొందరగా రచించి అమలులోనికి తెచ్చుటకు రెండేండ్లు వచ్చెను. (వత్స)

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— డైరెక్టరీ ప్రతిపాదనల సందర్భమున నీ నిబంధనలకును గలదు ఫలితములను దెలియగోరుచున్నాను. ఒక ప్రభుత్వ కర్మము, సాధారణ కిచ్చానట్లొక నొక విల్లుల ప్రవేశపెట్టు ననుకొనెను. వానికి కథవారు కొన్ని సందర్శనల నొనర్చెను. అప్పుడు ప్రభుత్వ సభ్యులకు లేది రాజప్రతినిధియొక్క సైన్సులు రికమండేమను అధికారము నుక యోగించెదనని చెప్పవచ్చును. అత డట్లు చెప్పగానే రాజప్రతినిధి వెంటనే సర్టిఫికేటును ఇచ్చియేదో ఇంచుకని ఫలితములు.

కర్ మా. స్మిత్:— ప్రభుత్వ ప్రతినిధియొక్క, రాజప్రతినిధి కిచ్చానట్లొకనీవ తరువాత వానిని చర్చించుటకు కథవారి వీలగుటకు కీనిబంధన యుద్దేశించబడినది. కాని రాజప్రతినిధి అట్లు కిచ్చానట్లొకనీవతయోమాత్రమున దా నివారించు పునకర్తించి దీరునని యార్జనలేదు.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— జేకరాంతి మొదలగు వారి కవకరమున కారణముతో రాజప్రతినిధి ఒక విల్లు కిచ్చానట్లొకనీవవచ్చుచు, అతడు దానిని పునకర్తించుటకు నుండి వీలుగలదా?

కర్ మా. స్మిత్:— అదేవిషయమున శాశనము తమకడ వేదికపెట్టు జేయవచ్చును.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— అతడు మొదట కిచ్చానట్లొకనీ, తరువాత పునకర్తించుటకు కారణము నవయోగించ వుండుట పరస్పర విరుద్ధముగ నుండదా?

నియోగి గారు:— విల్లులను ప్రతిపాదించిన ప్రభుత్వ సభ్యుడు కిచ్చానట్లొక అధికారము నవయోగించవలెనని గర్వించు తెంద అను గోరుట కథికారమేమి?

కర్ మా. స్మిత్:— అతని కట్టిచుట్టకార మేనిబంధనలను నొసగుటలేదు. కాని భారత ప్రభుత్వ సభ్యులు రాజప్రతినిధికి సలహా నొనరవచ్చును.

జోషి గారు:— ప్రశ్న నడుగుటకు లేదని. ఇంకెలా సభ్యులు దృఢపరచి ఈ విషయము చాల ముఖ్యమైనదిగా సభ్యులు పరిగణించుచుంటుంటే నీ విషయమున మరియొక ర్యాండును ప్రశ్నలు జేసి చర్చించవచ్చు ననియు, ఈ నిబంధనల ఫలితముల గురించి సభ్యులు విచారించుకొనుట కవకార మొనగినతరువాత రిగి ఈ విషయమును జేపచ్చుననియు నుడిచెను. (అ. (వె.))

స్టేటు కౌన్సిలు

ఫిల్లీ మార్చి 18:— నూతన శాసనసభ నిబంధనలను గురించి జేవప్రపాద సర్వాధికారిగారు చాలప్రశ్నలు జేసిరి. నిన్న భారతశాసనసభలో రంగస్వామి అయ్యంగారు రచిగిన ప్రశ్నలను సర్వాధికారిగారి ప్రశ్నలను ఒకటిగానే యుండెను. వానికొక బడిన ప్రత్యుత్తరములను నూత భారతశాసనసభలో కర్ మా. స్మిత్ గారు సగిన ప్రత్యుత్తరములనెనే యున్నవి. తరువాత సర్వాధికారిగారు ఈవిషయమున సార్వభౌముని శ్యా యాధికారులతో సంభాషించిరా యని యడిగిరి.

కర్ మా. వడ్డే:— సార్వభౌముని శ్యా యాధికారులతో భారత ప్రభుత్వమువారికి సంబంధము లేదు. భారత శాసనసభ శ్యా యాధికారులతో కారులు గలరు. ఈనిబంధనల కనుమరించుటకు పూర్వమాత్రము వారిని సంబంధించియుండును. కాని ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారి కేమియు దెలియదు.

కర్ మా. చాచాభాయి:— ప్రత్యేక తరగతి కట్టుము ఎవల యేమి?

కర్ వడ్డే:— భారత ప్రభుత్వ శాసనము 67 (బి) నక్ష ను క్రింద గవర్నరు జేసరల కిచ్చానట్లొకనీవ విల్లులు ఆ (వె)

స్టేటు కౌన్సిలు

ఫిల్లీ మార్చి 18:— ఈదినమున స్టేటు కౌన్సిలు సంత ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసినతరువాత కార్యదర్శి ఈ క్రింది శాసనములకు రాజప్రతినిధి అంగీకార మొనగెనని కటించెను (1) ప్రతి పన్ను సవరణ శాసనము కలకత్తాలో అట్ల భారతదేశము లొకటి వలసవచ్చుటనుగురించిన శాసనము వి. సి. సి. వరకు శాసనము

తెల్ల రంగు

తరువాతలే గారు:— 1921 సంవత్సరమున అంతర్జాతీయ కార్మికుల మూడవ సమావేశమువారు తెల్లరంగును (వైట్ కలర్) చిత్రములను జేయించుటకు మోహించవలెనని గావించిన తీర్మానమునకు రాజప్రతినిధి అంగీకార మొనగెనని కటించెను (2) ప్రతి పన్ను సవరణ శాసనము కలకత్తాలో అట్ల భారతదేశము లొకటి వలసవచ్చుటనుగురించిన శాసనము వి. సి. సి. వరకు శాసనము

భారత పన్ను చట్టము

రెండవమారు నిరాకరింపబడెను

డివిజనుగూడ నక్కరలేకపోయెను

ఫిల్మ్, మార్చి 18:—రాజప్రతినిధిగా రీడియన్, భాగ్యలక్ష్మి కాలి 67 ని. (1) నెక్స్టు ప్రకారము, పన్నుల చట్టమును 84 మొదలనుండి 88 గా భారతీయముగా మార్చి పంపి దాని నంగీకరింపవలెననిరి. రాజప్రతినిధిగారు ఈ ప్రకారమును ముఖ్యమంత్రికి 18 ను 1-4-0 చొప్పున రిగ్గించుచు ఉపాధ్యక్షులకి ఉపాధ్యక్షులచేతులపై చట్టమును, జలతాప పన్నును తీసివేయటము మొదలగువిషయములను వివరించుచున్నాడను. భారతీయ కానకభాగము సమావేశముగాగానే, అధ్యక్షుడు డివిజనును ప్రకటించెను. మొదట స్పీకరును పన్నును రిగ్గించు నూచనమును వివరించుచున్నాడు. ఈ బిల్లును ప్రజలపట్టుటకు వాటియ కనుచు వారు దీనిని ను లేకుండా చేసి రాకరింపగలరు గాని గొప్ప విషయము: నూచనము ప్రశ్నితరములతో ప్రారంభమయ్యెను. ప్రశ్నితరముల యనంతము సర్వే చేయు బిల్లుకట్టు గారు లేని రాజప్రతినిధినిండి ఒకసంవత్సరము గలవని నుడిచెను. తరువాత సభ్యుడై ర్రింది సంవత్సరమున జరిగెను.

భారత ప్రభుత్వ శాసనము

భారత ప్రభుత్వ శాసనము 67 ని (1) నెక్స్టు ప్రకారము, రెండవ మారును రూపుదేనియు అనునీ ను, ర్రిటిమయి: దియ: కొన్ని భాగాలలో దిగుబడితేయునట్టియు తయారుచేయుటయు ఉన్నచేత పన్నును నిర్ణయించవలసినదనియు 1894 నా కొనానుండుముల శాసనము (రింద మూలము లేయు తన్నులలో కొన్ని మార్పు లొనర్చుట లసినదనియు 1898 నా ఇండియన్ టాక్సులలో కొన్ని మార్పులతోడ కనూలుచేతగిన రేట్లను నిర్ణయించవలసినదనియు 1922 నా పేషన్ రివెన్యూ శాసనమును 1898 నా పేషన్ రివెన్యూ, ఆ భాగాలను పన్నును ఇందులో జరగవలసిన పట్టికలో నిధిమున నిర్ణయించ వలెననియు, భారతీయ కానకభాగముకి ఉపాధ్యక్షుల చేయి చూపాడు.

(నం) రెండింటి

రాజప్రతినిధి, గవర్నరు జనరలు

సర్ బాసిలు బ్లాక్లెట్టు

నిన్ను చర్చించబడిన బిల్లును, ఇదియు నొకటి యనియు, గాని ఈ బిల్లులోని కనుబిల్లులంతయు రిగ్గిపోయినవియు నుడిచెను. ఉపప్రకారమును 1-4-0 చొప్పున రిగ్గించుట ముఖ్యమంత్రి మార్పునయు, మొదటి బిల్లులో నూచించబడిన మార్పులన్నియు— జట్టి అగ్ని పెట్టెలపై పన్ను పన్ను— నుకనంపవలసినవి కొనబడిన బిల్లుకట్టు గారు నుడిచి. ర్రిటిమ ఇండియన్ టాక్సులను, కాంటిని అక్రమసరములను మార్చుట ఇందుంచబడినవియు నుడిచెను. ఈ బిల్లును కొంత సేవైనతరువాత ప్రజలపట్టెన పని నుచువుటచే నభివృద్ధి సామాన్యకార్యకర్తలను నొనర్చుట ప్రారంభమయ్యెను.

విప్లింగులకు

ఇండియన్ కర్రల విప్లింగులకు, ప్రభుత్వ ప్రాయము ను గనుగొనుటగాను సభ్యుల కండ్లవేయవలెనని బిల్లుగా రు కనబడింది రివరను టిక్లెట్టుకండినగాని, ఈ దేశమునుండి ఎక్కువ, విదేశములకు యాత్రలూ నర్చుటకు యిటులేకుట కనుబడిని నిరాకరించుట కిల్లులభివృద్ధి మొనరుచున్నది. ఈ బిల్లు నుర్వరీతముగా శాసన మొనర్చవలెనని ప్రభుత్వమువారికి ఉద్దేశము లేదనివారు నుడిచిరి. ప్రభుత్వ ప్రాయమును ప్రకటించుట చల ముంచినవియు, ఇందులను ప్రజలలో విశ్వాసము గలుగవలయు, చాల అభ్యంతరములు తొలగిపోవు ననియు నుడిచెను.

కోర్టు ఫీజులకు

సర్. మాల్కమ్ హాయిలీగారు, కోర్టు ఫీజు అట్టను సకరించుట కొక బిల్లును పంపించెను. వారసత్వపు చర్చి ఫీజులు అట్టవలెను ప్రాసీజరు కొడును నవరించుటగాను నిధియు ద్వేషించెను. వివిధ శాస్త్రములలో చేర్చువలెనగునన్న శాసనమును ప్రభుత్వ మొనర్చవలెనని ఒకటిగా చేర్చుటకు నుకనంపవలసినవి కొన్ని భాగాలను కనూలుచేయు పద్ధతులలో నీటిల్లు మార్పుల నొనర్చుననియు హాయిలీగారు నుడిచిరి. ఈ శాసనమునంతయు నంగీకరించి, ప్రభుత్వమునకు రిగ్గించుట నొనర్చుట ఈ బిల్లు యొక్క యాదర్శము ప్రభుత్వమును నుడిగ్గించుట తొలగించినయెడల ప్రభుత్వ ప్రాయమును సభ్యులుగ నభివృద్ధి గాగలదు.

పన్నుల చట్టము

తరువాత 45. చేరిన బిల్లుకట్టు గారు, అధిక విలువ ప్రజలపట్టుట కనుబడిని గొలుచు నుకపాదించిరి. ఈ సంవత్సరమున వారేమియు నుకపాదించలేదు.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ

మోతీలాలు నెహ్రూగారు బిల్లును పంపించుట కనుబడి నొనర్చవలెను ప్రతిపాదనను ఎదుర్చుటకు లేచిరి. రాజప్రతినిధియెడల పత్రార్పణ (ప్రార్థించుట) తన యుద్దేశముగాదనియు; ప్రభుత్వమువారు, ఇటీవల నూతనముగా చేర్చిన నిబంధనల వాధారముగనని, ర్రిందటి దినమున నిరాకరించిన బిల్లును తిరిగి ఈ దినమున ప్రజలపట్టుట సభవారి సభాసభలను ముట్టించుట నెహ్రూగారు నుడిచిరి. నిబంధనలు అగ్గీకార మొనర్చెను. కాబట్టియు నీటి పంపాదన మొదలుపెట్టెను. ప్రభుత్వము వారి సుద్ధమున దీనికినిన చర్య, మార్కెట్ ట్యాక్సులను గలగించెను. నిన్నటి బిల్లు స్టేటుకాన్సిలులకు జనునని యెంచుచున్నాము. దేశీయ సభ్యులు, వయతో రాత్రి 11 గంటలకు, టెలిఫోన్ వ్యాపార, ఈ దినమున గవర్నరు జెనరలు రివెన్యూ డేవనుతో పన్నుల చట్టము తిరిగి ప్రజలపట్టుటను దెలుపువలెనని నూచించుటకు వెలియ నీ దెలిచెను. అంత రాత్రిపోయినతరువాత, మార్కెట్ల కీవిషయమును వెలియజేయుటకు శాంతియోక్తమును పలుకలేదు. ప్రభుత్వమువారి మన్ననలను పంపులు మాటలేవు. మొన్ననే కె. సి. రాయగారు వెల్లిపోగా, అప్పుడే అతనికి బదులు రాజవారానుగానిని నియమించిరి. ఆరేడిషన్ మన రాధక్రింద ప్రభుత్వ మొనర్చు పద్ధతులను నలంకరించెను. మొదటనే అధికారతరగభ్యుత్థాపనల నింత నుభయగానింపుటకు మాట అధికారములేదు. అది మోతీలాలుగారు నుడిచిరి.

రాయగారి రాజీనామా

ఈనమూనాను చాలచుండి సభ్యులు లేచి రాయగారి దివంగత నాలో గమ్యదక్షమైన ప్రయోజనమును ముట్టచే అతడెప్పుడు రాజీనామా నొసగెను, వివిధముగా ప్రభుత్వమువారి కంటకు అని చాలమంది ప్రశ్నించుచున్నారు. దేశీయ సభ్యులు ప్రభుత్వ ప్రయోజనమును రాయగారి రాజీనామా ప్రభుత్వమువారికి అందెనని నుడిచిరి అంత సభ్యులకులేచి ఈ విషయము గవర్నరు జెనరలుకు గంభీరమైనదిగాని సభాసభలకుడగు గవర్నరు గారికి గంభీరమైనది నుడిచిరి అందుచే నీ ప్రశ్న సక్రమ మైనది గ జరియు నుత్తరపు జేవెను.

పండిత మోతీలాలుగారు:-

ప్రభుత్వమువారు సభ్యులనుగా నింతతోడ పదవసరములేదు నిన్ను పండిత మోతీలాలుగారు తెలిపిన కారణముల నన్నిటిని తిరిగి వివరింపను. వారి ఆరోపణలకు ప్రభుత్వ సభ్యులు జవాబులేదు. వాని కెవ్వరను జవాబునగలవారు. ప్రజలకు నూతనమును ముట్టచే ప్రభుత్వమువారు పన్నును 1-4-0 లకు రిగ్గించిరి. ఈ రిగ్గించుటనే కనబిల్లు గాని కనుబిల్లును పోయినదని అధిక సభ్యులు నుడిచెను.

45. బాసిలు బ్లాక్లెట్టు గారి సభ్యులను నంగీకరింపలేదు.

మోతీలాలుగారు:- ఈ బిల్లును తిరిగి ప్రజలపట్టుటలో

ప్రభుత్వ సభ్యులు ఈ సభవారి కనుబడించెను. సభాగోచరముగా వాడుకకు గొరచిన మార్పుల పట్టునలను వాని నిన్ను కనుబిల్లులు వారు నూడ నీవనమున బిల్లు నెదిర్చుటగాయని గొలుచున్నాడు.

తరువాత చేరిన బిల్లుకట్టు గారు ప్రతిపాదన వోటునకు వెల్లువగా సభవారు వానిని నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు దీనినను గోరలేదు. అంతటితో సభముగివెను.

ఇక పన్నుల బిల్లు స్టేటుకాన్సిలునకు జనున. ఈ బిల్లునివ యాన భారతీయ కానకభాగము వారివలెను కిరారు (అ. వె.)

మానిక్రో హిల్లాలో

బాంబులు చేయుట

నలుగురిని అరెస్టుచేసిరి

మంగళాచార్యుల మోతీలా జిల్లాలో నెహ్రూ బాంబు (అగ్నిగోళము) చేయుచున్నారని తెలిసి మొదట 15 వ తేదీని యద్దరిని అరెస్టుచేసిరి. వీరుకు మర యద్దరిని గూడ అరెస్టుచేసిరి. రెండవవారి అరెస్టు చేయబడినకా డ్దను తెంగాలు పుక్కిలము వాతలాల విద్యార్థులు తెలియచున్నది. (అ. వె.)

లాల్, లజపతిరాయగారు

వరోపాఖండమున కేగెదరు

ఆరోగ్యముకొరకు విదేశయాత్ర

ఆరోగ్యమును సంపాదించుటలో నశ్రద్ధచేయు రాదని మహాత్ముడు భోధించుటచే లాలలజపతిరాయగారు రెండుకు యీనెల 27 వ తేదీని లాహోరునుండి బయలుదేరి బొంబాయికివచ్చి అటనుండి స్టీమరులో నైరోబా దేశమునకు వెళ్లదలచిరి. వారు ఏప్రిలునెల మొదటి తేదీని బొంబాయిలో స్టీమరు యెక్కి యైరోపాఖండమున కేగెదరు. ఆంగ్ల దేశమునకు గూడ వెళ్లెదరు. (అ. వె.)

పంజాబు శాసనసభ

లాహోరు, మార్చి 27:—పంజాబు శాసనసభలో శేడు అనరబుల్ చౌధరి లాల్ చందుగారు శాస్త్రీయశాఖల క్రింద 80,800 గ్రాంబులు నుకపాదించిరి. విశేషము జరుగుండ నీది ఓటుచేయబడెను. 45 వాక్ మే వార్య విద్యార్థులు (ప్రభుత్వ) కింద 677000 గ్రాంబులు నుకపాదించెను. ప్రయోజనపు బిల్లులకు తినిభిలలో నుండి రు 225 డొలర్ల రిగ్గించి ఇదియు వోటుచేయబడెను. మిగతాదిన మంతయు మియాన్ క్లీ ముస్సెనుగారు (ప్రభుత్వ) విద్యార్థులు ఖర్చు లకింద రు 1006000 ను కొరక నె 15 ఉపపాదన చర్చించబడెను. అనర్వోగ సభ్యులు 51 సభ్యులకు నోటీసులు నిచ్చి. వీనిలో పదియొకటితో కొన్ని ఉపసంహరింపబడెను. కొన్ని నిరాకరింపబడెను. ఇభ రేపటికి వాయిదా వేయబడెను. (అ. వె.)

లిట్ట ప్రభువు

కలెక్ట్రా, మార్చి 17:—లిట్ట ప్రభువు శేడు దార్జిలింగునుండి కలెక్ట్రా వచ్చెను.

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి మార్చి 17:—బొంబాయి శాసనసభలో గరింపి అపోకి యిచ్చినందులకు ధనప్రాణావృత్తముల గలిగిన వారికిని వారి బంధువులకును తగిన రక్షణ యొసంగవలెనని తీర్మానము బొంబాయి శాసనసభలో శేడు ఆ జరింపబడెను.

ప్రయుమరీ పాత శాలలలోని యుపాధ్యాయులు

కిందటి సంవత్సరము పంజాబి కమిటీవారు నూచించిన విధమున డ్రైవరీ ఉపాధ్యాయుల జీతములు పెంపవలెనని జి. వి. ప్రభాన్ (వాక్) గారు తెచ్చిన తీర్మానము విచారింప బడెను. ప్రభుత్వము కి నెలలకు: యిచ్చినయెడల విచారింపట మనీ డీ: యెడల విచారింపట మనీ: కనుబిల్లి శేర్షాటు చేయవలెనని ఎ. ఇ. సర్వగా లో: స: రివరను తెచ్చిరి. ఈ ప్రణా ఆమోదించెను. (అ. వె.)

మాలానా షోకతాలీగారు

పైఫాయిదు జ్వరము తగిలినది

101 కి తగ్గదు 104 డిగ్రీలకు హెచ్చుచు

“మాలానా షోకతాలీగారి రక్తమును పరీక్షించగా వారికి తగిలినజ్వరము పైఫాయిదు జ్వరమే యని ధృవమైనదిగాని అందులో నిది ప్రీవమైనది గాదు. సామాన్యమైన జ్వరము. దుర్గుణము లేమియు ను కనుబడలేదు. 101 డిగ్రీలకు తగ్గుకుండను 104 డిగ్రీలకు హెచ్చుకుండను జ్వరము కాయుచున్నదని” ఢిల్లీ నగరమునుండి నిన్న 18 వ తేదీని వైద్యులు ప్రకటించిరి.

శ్రీమద్రామాయ: కాలక్షేప సభ:-—ప్రభు

శ్రీ ముఖ్యమంత్రి భాగవతగారు (9 వా వూ) శేడు సాయంత్రము 5 గంటలకు శృంగేష్వరమయ్యకు బాంబు విధిలోని నెం. 49 గునము సాయంత్రం 5 గంటలకు అంగీకారమును కాలక్షేపము జరిపెదగు.

జూబులు

గొప్ప విచారవార్త

మొన్న మొన్నటివఱకు గుడివాడ ప్రాంతములలో నుపాధ్యాయులుగా నుండి ఇంతవఱకు కృష్ణజిల్లా పబ్లికేషన్స్ ఆఫీసులో ప్రాజెక్టునర్ పబ్లికేషన్స్ గాగా పనిచేయుచున్న కో.కా.నాగేశ్వరరావు బి. ఏ. గారు (12-8-24) రాత్రి ఆకలి మరణము నొందిరిని వినుటకు మిక్కిలి చింతించుచున్నాము.

పెన్నెత్త సత్యనారాయణరాజు.

గోదావరిజిల్లా గాన్ మిషను ప్రాథమిక పాఠశాలల యాజమాన్య ఉపాధ్యాయ సంఘసమావేశములు

ఇవి మార్చి 29, 30 తేదీలలో కాకినాడయందు కాకినాడ తాలూకా సంఘముల ఆతిథ్యముగలది జరుపబడును. తాలూకా సంఘముల స్థాయిసంఘసభ్యులు ఈసంఘములకు సభ్యులగుదురు. ఇతర యాజమాన్యము ఉపాధ్యాయులను సంఘముల నిబంధనలకు తోచినై రాబోతులు.

ముద్దా సత్యనారాయణమూర్తి,

కాల్లకూరి బ్రహ్మసంపదభోగరాజు

కైకవరపు.

పమిడిపాడు జాతీయవిద్యాలయము

గుంటూరుజిల్లా నర్సారావుపేట తాలూకాలోపరిప పమిడిపాడు అగ్రహారమునందు శ్రీయతల్లివెంకటేశ్వరస్వామి రావుగారిగల్గి సంతకమిచ్చింది శ్రీ శారదాశాస్త్రిగ్రంథాలయసభ్యుల (వ్యవహారములను ఇంకా యితరశాఖల పరిపాలనలను వారి ధనసహాయములను జాతీయ విద్యాలయమున నెల కొల్పియున్నాము. జరిగినదంతానే జమీనుచున్నది. ఇతర గ్రామములనుండి ఏతెంచు విద్యార్థులకు ఉచితవిద్యనువలెను ఏర్పరచుటకై భరణి కృషియును తలపెట్టియున్నాము. కాన అదానికై తమతోచిన ధనసహాయములు యిచ్చింది చింతనా మాకు ప.పి మనందరితోచుండును గాని ఆయాసంపదభోగరాజు వేడుచున్నాము.

ముత్తరాజు రంగారావు

కార్యదర్శి.

వాడపల్లి ఉత్సవము

కరకాలిపాడు మామిడిపాడు జరిగిన ఉత్సవమునకు పోలికలుగలట్లుగాను గ్రామమునందును దేవస్థానపు ధర్మకర్త చేత తీయించినది. అప్పుడు గాంధీమహాత్ముని చెప్పిన దానిని గాని సహజనిరాకరణ మాత్రపుకారము ఎవరును రథమును లాగలేదు. పోలికలుగలను మనమును వారియవస్థ క్రియ భారపోసి రథమును లాగింపజూచిరి. కాని ఎవరను ఏ. రై. అంతకర్మంతరములేక రథమును ఏను లాగించున వారికి కొంతవఱకు తప్పి వెలిసిపోయిరి. పిమ్మట గ్రామములు గాంధీమహాత్ముని పటము రథమునైనది జూరజూరభావములు మిన్నుపట్టి రథము నతియత్నముతో గ్రామముంతయు మాత్రగించిరి. మాను పటికంపె యుత్సవము బహుజన్మపదముగ జరిగినది.

చేలియ్యం సూర్యనారాయణ.

సర్వరాయ సరస్వతీ నిలయము

వీరవరము

ది 12-8-24 వ తేదీన మానవసత్వనీలయమునకు, పెద్దా తురం తాలూకా దుర్గాదేవీనకు సమీపమునను తోటపల్లి కొండలలో కాంతి యాశ్రమమున నెలకొల్పి, నీరసించిన యు హిందూమతమును పునరుద్ధరింప జుట్టెనుతో బోధకులను తయారుచేయుటకు తమ తీర్మానమును భారవోయుచున్న నిమ్మకొండచారి లగు పంకజరస్యాయులవారు దయచేసి, భక్తినిసూచి చక్కని యాపవాదములను ప్రజలకుందరకు బోధ బోధ గావించియున్నారు. పిమ్మట ఆత్మదృఢతయైనది. మంచెలనున్నప్పుడు, మెప్పురిగో, ప్రాణాయామము, యోగా భ్యాసము వాన్నగు విద్యలును చాల ప్రవీణులు. పిమ్మట యోగమునందు ఒకపాఠశాల నెలకొల్పి చక్కని బోధకుల తయారుచేయు జుట్టెనుతో విశేష కృషి చేయుచున్నారు. నీరసకృషికి మనానియు అందరును గగిన (పోతానా మొలగు నుచుగాక.

(ఒక విలేఖరి)

జంగారెడ్డిగూడం

ఈగ్రామములో ఆసుపత్రి వుంచి యిప్పటికి 18 సంవత్సరములు పయిచిల్లుచున్నది. అప్పటి లగాయతు యాగ్రామ ప్రజలుకున్న యాచుట్టుపట్ల మన్యంతోయప్రజలకున్న యితర ప్రజలుకున్న చాల సదుపాయముగా యుంటాయున్నది. ఇట్టి సంగతిలో యీ ఆసుపత్రి తీసివేయుదురని యావయపుల ఒకవదంతి బయలుదేరినది. యావదంతిగల్గి ప్రజలకుండే ఆందోళన యింతని మనవిచేయుటకు వీలులేదు. ఎందువలననగా యీ గ్రామమునకు 30 మయిళ్లు పోలివరంలానున్న 40 మయిళ్లు కొమ్మూరులోనున్న 22 మయిళ్లు యేలూరులోనున్న తప్ప యచ్చటను ఆసుపత్రిలేవు. అందువల్ల ప్రజలుపడే బాధకు మీర లేదు. యీ ఆసుపత్రి మన్యంతోయ ప్రజలకున్న గోదావరి జిల్లా యీతా గ్రామములప్రజలకున్న కృష్ణజిల్లా యీతా ప్రజలకున్న చాలా సదుపాయముగాయుంటాయున్నది. ఇన్ని డిస్ట్రిక్టుల ప్రజలకు ఇట్టి సదుపాయముగా వుంటున్నట్లునుంటి ఆసుపత్రిని తీసివేసినయెడల ప్రజలయొక్క కష్టములు వేరుగ చెప్పా కొనవలెనా? ఇచ్చట మాగ్రామప్రజలున్న యాచుట్టుపట్ల గ్రామముల ప్రజలను మహారాజేశ్వరి గోదావరి డి. కత్తెరువోరవారి కిన్ని మహారాజేశ్వరి గోదావరి డి. మెడికల్ ఆఫీసుగారికిన్ని మా మొరలుఅట్టిలూర్యకముగా విశేషపరమకొనియున్నాము. ప్రాప్తమెట్లుగో?

గాదె వెంకటకృష్ణారావు.

గంజాం గ్రంథాలయసభ

బ్రహ్మపు రాంధ్రభాషాభివర్ధన

సమాజవార్షికోత్సవము

ఈనెల 23 వ తేదీ కవివారము, మాబ్రహ్మపురాంధ్ర భాషాభివర్ధనసమాజ వర్షికోత్సవమున, 28 వ తేదీ ఆదివారమున గంజాం మండల గ్రంథాలయ ప్రతినిధులసభ, మాసమాజ మందిరములో ముగియె. మామిడిపాడు, కైకవరం, రంగారావుపేట, పి. ఏ. గారి అధ్యక్షతకొందిజరుగును. బెజవాడనుండి శ్రీ యతులు అయ్యిరి వేంకటరమణయ్య, గోదావరి అంజనేయులు విశ్వశాస్త్రి సత్యశాంకయ్య గార్లు, విజయనగరమునండి భోగరాజు శారాయల మూర్తి వంతులుగారు మాన్యు వాతులు ఆహ్వానితులై బహుతోరాసంగిరించి యున్నారు. వీరగాకమం డలములోని ను. పసిద్దాంధ్ర భాషా కొవిదులకు గూడ ప్రత్యేకా చ్చనములు ప. పుడుచున్నది. కావున మండలములోని గ్రంథాలయాలలోనును భాషాభివర్ధనము ఆధిక సంఖ్యాపక్షగ సభలంకరించి ఏర్పరచుట జూరప్రమాణగా జరుగుచున్నది. దృష్టాంధ్రులు. పారిపాటులనగాని యిటీవలకే గాని ఆహ్వాన పత్రాలందఁ గ్రంథాలయముల వారుగూడ ప్రతినిధుల బంపించుచుండుటగా ప్రార్థితులు గ్రంథాలయములు. ప్రజలధులబంపుట యేగాక తమకత, సమాజ చారిత్రి సంగ్రహములగూడ పంపనలెను.

ఇమ్మిడిశెట్టి రామమూర్తి,

కార్యదర్శి.

నత్తెనపల్లి తాలూకా జమీందారీ గ్రామ

ఉద్యోగుల సంఘము

నత్తెనపల్లి తాలూకా జమీందారీ గ్రామప్రద్యోగీయల సంఘము 12-8-24 తేదిన గుంటూరుజిల్లా నత్తెనపల్లి గ్రామంలో అగ్రహారముల బ్రయూక్ ఆఫీసుకు కర్ణం ముసలీపులు ఆందరు సంఘము శాగుడి మల్లినీ గ్రామ కర్ణంగా రగు అత్తలూరి వీరయ్యగారి ఆధిపత్యమున సభ గావించుట యీదిగువ తీర్మానములు పోయకాబడినది.

తీర్మానములు వివరము

1. గవర్నెంటువారు ఆ 1918 నుండి ఆక్టోబరు 5 వ తేదిన నె 480 రు న పెట్టిన గ్రామోద్యోగముల వారసత్వపున కుల్లుల తగ్గించుటకు విచారణకు పెట్టబోయ్యే సవరణ బిల్లువల్ల చాల అన్యాయమునంధించుచున్నది గాన సదరు బిల్లును విచారణకుండా రద్దుపరచవలెనని గవర్నెంటువారిని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

2. జమీందారీ అండ్ అగ్రహారములకున్న బ్రయూక్ ఆఫీసులకున్న కర్ణం ముసలీపులకు యిదివరకు వున్న రూ 4-0-0 లకు బదులు రూ 8-0-0 లు మాత్రమే వృద్ధిచేసి వారు. రూ 12-0-0 లు కంటె యెక్కువవీరములు యివ్వవీలు లేదనినీ తీర్మానంచేసివారు. గవర్నెంటు గ్రామములలోనా

టు నెల 18 రు 15-0-0 లు చొప్పున అయినను, జీతం వృద్ధిచేయ వలెననియు తాలూకా ఆఫీసుకు హాజరైనప్పుడు సాలు 1 కి రూ 10-0-0 లు చొప్పున తేలి గ్రామములలో బేటాయిప్పించవలయుననియు గవర్నెంటువారిని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

3. జమీందారీ గ్రామములకు యిదివరకు క్లబ్బింగును తీసివేసి యథాప్రకారము వుండేలాగుననున్న ముందు క్లబ్బింగు చేయకుండా యుండుటకున్న గవర్నెంటువారిని యీ సభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు. (ఒక విలేఖరి)

చతుర్థ గంజాం మండల ఆంధ్ర గ్రంథాలయసభ బరంపురం

గంజాం మండలములోయన్న ఆంధ్రగ్రంథాలయ ప్రతి నిధులు 1917 సంవత్సరమున బరంపురమునందు సమావేశమై గంజాం మండలములోగల ఆంధ్రగ్రంథాలయములన్నియు కొన్ని నిబంధనల ననుసరించి కార్యక్రమము జరుపవలెనని "గంజాం మండల ఆంధ్రగ్రంథాలయసంఘము" అను నామముతో నొక సంఘమును స్థాపించిరి. సంఘమునందు ఆధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు, (బ్రధాన కార్యదర్శి, సలగుడు తాలూకా సంచార కార్యదర్శులు, ఒక్కొక్క గ్రంథాలయ ప్రతినిధి, (గంథాలయోద్యమమునందు అభి మానముగల పంపిణీయించి సభ్యులుగలరు. మూడుమాసము లకు ఒక్కొక్క తాలూకాలోను (త్రై)మాసిక సభ జరిపి, సభ్యులు సమావేశమై మూడుమాసములలో ప్రతిగ్రంథాలయమువారు జరిపిన కార్యక్రమములను జరిపుటయు, సంఘమును బుచ్చి అసవరములైన తీర్మానములు చేయుటయు తంతుస్థాపనయుక్క ముఖ్యోద్దేశమై యుండెను. ఈ మండలములోగల 25 గ్రంథాలయములు యీ సంఘములో చేరి సంఘసభ్యులు నమరించి కార్యక్రమము జరిపెను. ప్రతిభూమి, సంవత్సరము, పూర్వ, సోంపేట, హిందూడేవం గ్రామములలో కర్మి కర్మిలను ఆత్మంజీవముగలవలెను గ్రంథాలయోద్యమభివృద్ధి కంటె యొ తోడ్పడెను. గత 3 సంవత్సరములనుండి యీ కార్యక్రమములకు గవర్నెంటువారు సహకారమును ప్రకటించుచు జరుపబడుచున్నది. గత 3 సంవత్సరములలో తాలూకా జరిగిన ద్వితీయ కళిబిభారిత గ్రంథాలయ మహాసభకు జరిగిన మాజిల్లా గ్రంథాలయ ప్రతినిధులు సమావేశమై యీజిల్లాలో గ్రంథాలయోద్యమము పునరధారణచేసి కార్యక్రమము జరుపుటకు నిశ్చయించి బరంపురము ఆంధ్రభాషాభివర్ధనసమాజమునకు వరుగ గంజాం మండల ఆంధ్రగ్రంథాలయము సభను 28-8-24 తేదీ ఆదివారం బరంపురంలోజరుపుటకు తీర్మానించడమైనది. ఆత్మధకు విజయ నగర మహారాజగారి క భాగ్యశాస్త్రి ప్రాధికారమున్న జ-రా-రాజశ్రీ మామిడిపాడు వెంకటరంగయ్య పాతులుగారు సభాధ్యక్షతవహించ జూరతోంగిరించిరి. కాన గంజాం మండల గ్రంథాలయ ప్రతినిధులు, గ్రంథాలయోద్యమమునందు అభి మానము గలవారు సభకు విచ్చేసి సభను జూరప్రమాణగా జరుప ప్రార్థితులు.

తిట్టి బలరామయ్య, కార్యదర్శి.

కావలి (స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు

మార్చి 17: కావలి తాలూకా బోర్డువారు, అధిక వ్యయమును సులభముగాను అడగవచ్చు విధించు కొనుటకు ఆ గిరివింక, మూడుమాసముల నడక బట్టెను వాపసుచేసిరి. గడగెమ్మ త్రేయ. మామిడిపాడు, అప్పుగానని యిక్కవల యునకుకొనిరి. జిల్లాబోర్డువారు సదరు బట్టెలను అంగీకరింపక రోడ్డు మరమ్మతుకు గాను యివ్వబడి మొత్తములను తగ్గింప తీర్మానించిరి. ఇంజనీరుగారు రోడ్డు మరమ్మతులు పనులు పూర్తిగావచ్చినవియు, కంట్రాక్టును బిల్లులు చెల్లించవలసినందు యందు వచ్చినవియు చెప్పిరి జిల్లాబోర్డువారు వి. రై. ఈ తీర్మానము పర్యవసానము, కంట్రాక్టును తమబిల్లులపైకం రా బట్టుకొనుటకు వ్యాజ్యములు చేయవలసి వచ్చును.

శ్రీరత్నం వారు యిదివరలోనే కావలితాలూకాబోర్డు వారి చెక్కులకు వ్రేకం యవ్వరాని గవీరైవరీకు తెలియ పర్చిరి. ఇప్పటికి రెండుమాసముల జీతములు బీరవర్ణం యవ్వ లేదు. తక్కిన సమీక్ష్యగములకును అప్పుదానితెలి సభించినది. తాలూకాబోర్డువారు బీరవర్ణం, యెట్లొక్కములు, కంట్రాక్టులను దావాలుచేసి కట్టెము యాలంబేయించటలకి వచ్చునకాబోలు. ఇంతటైన యీబోర్డుని నివారింప ప్రయత్నించు చేయుదురు గాక!

బర్తానవనభ

ఎత్తైన జాభావిమయము

రంగున 17 మార్చి:—నేడు కానవనభా, మిశ్రము సంఘమువారు, (కార్యవిచారణ సంఘమువారు) చేపట్టిన వనసంఘి ఎత్తైన జాభావిమయము గురించి ఎత్తైన జాభావిమయము ఒక పెద్ద ప్రేటుమొట్టమొదట చెప్పెను. పూర్తిగా బహిష్కారము చేయబడినందున యాభివ్యయము స్థాపకముగా ఎక్కడి వారక్కడ విచారించునవలసి యున్నదిని (కార్యవిచారణ సంఘమువారు) చెప్పియున్నాడు. ఈ రెండు సంఘముల వారు, పూర్తి బహిష్కారము చేయబడియున్న అది యిప్పుడు సాధ్యముకాదని చెప్పినట్లున్నాడు.

సలహాను విని తమ యీ సంఘముల విశేషముగా చెప్పవలసివచ్చెను. వద్యపాపము విషయమున పూర్తిగా ఆదాయమును తీయుటయు, ఖర్చును తక్కువగా చేయుటయు (ప్రభుత్వము యొక్క పద్ధతియైనట్లున్నది. ప్రభుత్వమువారు దీనిని కొంతకాలము నిరోధించి గతమున లెక్కలను జూచిన తెలియును. 1917-18 నుండి, 1922-23 సంవత్సరము వచ్చునట్టి సారా దుఖముల సంఖ్య 1855 నుండి 1258 వరకు తగ్గెను.

సారాదుగా బహిష్కారమునకు యిప్పుడు సాధ్యము కాదని మంత్రి యిట్లు చెప్పెను: సారాదు తయారు చేయబడు ట్లో ఒక నికై నను చేత గాని గ్రామములేను. అదిగాక సారాదు చేయబడు అవకాశములు మొదలుగానున్నవి. పూర్తిబహిష్కార విషయము వాలోచించుటకు పూర్వము పూర్తియైన అధికారము విషయము వాలోచించవలెను. స్థానికముగా యెరిగినవారును వారాలోచించుకొన వలెను. విషయమును సూక్ష్మముగా తీర్చుటగా ఆలోచించుచునే యున్నామని మంత్రి చెప్పెను. ప్రస్తుతము మ్యాగిస్ట్రేట్ నగరసంఘములన్నియును ఎత్తైన జాభావిమయముల సంగతులను సేర్పాటు చేసి యేయున్నవి. మ్యాగిస్ట్రేట్లతో కాని ప్రదేశములందు ప్రజల యుద్ధేక్షలను కనుగొనకుండ సారాదుఖములను పెట్టుటలేను.

సలహాను

సలహాను చట్ట మెట్లున్నదనగా, బర్తానవ జర్మియును కానివాడు తనదగ్గర కొంచెము సలహానును ఉంచుకొనవచ్చును. (కొందరి బర్తానవ 1908 పూర్వము తనకు సలహాను అలవాటుచేసి చెప్పిన క్రమివాడును బర్మియుడైనను సలహానును వాడవచ్చును. సలహానును కొనుక్కొనుటకు అచ్చటనున్న ఎత్తైన జాభావిమయము వీరికి టికెట్టుల నియమించును. క్రమశిక్షణను లా ప్రకారము ఎరుక బర్తానవ బర్తానవదేశము సలహానును వాడకుండును సలహాను వాడు వారి రిజిస్ట్రేషన్ మూసివేయబడిన వారివంఖ్య 1911-12 లో 14049 నుండి 1922-23లో 8911 కు తగ్గిపోయెను. అత్యుక్తముగాను అట్లే తగ్గిపోయెను. 1918-19 లో 46500 తేలవనుండి 1922-23 లో 81900 తేలవకు తగ్గి తగ్గి పల్లభం రెండింటి కక్కవై నది. సలహాను రిజిస్ట్రేషన్ 1924 జనవరి 9 తేదీ నుండి పదివేలలగా మూసి వేయబడుననియు, రిజిస్ట్రేషన్ అయినవాడు కప్ప తదితరదేశ్యమును తయారై న సలహానును సువయోగింప తూడదనియు నిర్ణయము కొన్ని నియమములు ప్రకటించబడినవి.

మలేయీ మొదలగు వ్యాధులను ముందుగా గానిపోయి ప్రజల సలహానును సువయోగింప చూపారని మంత్రి చెప్పెను. దీని వాపుటగాను ఒక జిల్లాలో బర్మియులకై రిజిస్ట్రేషన్లను కొంత ప్రయత్నముగా తగ్గివేసి (కొంచెముగా) కట్టయి చేయవలెనని చెప్పెను. మరియు మ్యాగిస్ట్రేటు మంత్రి యిట్లు చెప్పెను. కానవన భావిమయమును వాగుచేదనయిన ప్రవాళిప్రాణము మిషియమును యెక్కువ వరకు చేయుననియు అట్టి ప్రవాళిప్రాణము బర్తానవ పెరుగుచున్నదనియు మంత్రి చెప్పెను. (ఆ. పే) పరిపాలనకొందరి లక్షలు తగ్గించుటకై చేసిన తీర్మానము ఆమోదించబడెను

నేడు కానవన సభలో పరిపాలన క్రింద మొత్తము దీక్షాదుగా రి లక్షలు తగ్గించ వలెనని వాటిలా తేలుము వాడుకు తెచ్చిన తీర్మానము ఆమోదించబడెను. ఆదాయము కంటే ఖర్చు యెక్కువగుచున్నదని వీరు చెప్పిరి. దీనివల్ల కమిషనరులను తొలగించుట యీయన ఉపసాధించెను. హయెక్కువగుచున్నందున ఖర్చు యెక్కువగు చున్నదని ప్రధాన కార్యదర్శి చెప్పెను.

కమిషనరులను తీసివేయుట

సభలో ను గాదు ధీనిక జవాబు చెప్పుచు కమిషనరు

లను తొలగించుట కొన్ని అంశములు ప్రభుత్వమునకు గాని సాధ్యము కాదనియు ఈ విషయములలో మిషియము వారియెడల నుంచుట సరియు, దీనిని యిండియా మంత్రి యేర్పాదింపవలెననియును చెప్పెను. కావున యీ విషయములకు తగ్గించుటకున కమిషనరులను తగ్గించుట కొన్ని అంశములలో నున్న ఉద్యోగులకై కట్టెడును రిజిస్ట్రేషన్లను, కమిషనరులకై పెంచవలెనని మిషియ దేశీయై యెడల వాళ్ళు కార్యము కొద్దిగా తగ్గి పుడని కోరెను.

ఒక ఆర్థిక పద్ధతి వాడి తీర్మానము నుపసంహరించు కొనుగియు లేక తగ్గించుటలో వాడుకారమైన ఒక సంఖ్యను చెప్పి మనియు ఉపసాధించి కోరెను.

కొన్ని విషయములలో క్రిందపలెనని పెట్టిన రి తీర్మానము ఆమోదించబడెను. కార్యనిర్వాహక వ్యాపకాలు (క్రింద ప్రధాన కార్యదర్శి కార్యాలయలో రెండింటి యందును దిక్షాదులు ఆమోదించబడెను.

ఎత్తైన జాభావిమయము ఎత్తైన జాభావిమయము చేయవలసిన కార్యముల తగ్గింపు తీర్మానముకంటే ఉపసంహరింపబడెను.

సభ గురువారమునాటికి వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. పే)

జార్జి యన్. అరండేలుగారు

అనామధేయవాద్, మార్చి 18:—జార్జి యన్. అరండేలుగారు భార్యా సమేతుడై యిచ్చటికి వచ్చి నివసించుచు భార్య మరణమునకు వెళ్ళెను. వీరలకును వాధపడువారిని సాయము జేయుటకై ఒక సాభాక్రమముగా నేర్పడి నేరకేయదని భారత యంత్రములు ప్రోత్సహించుటకై వీరు హిందూ దేశములో పలు చోట్లను తిరుగుచున్నారు. అసాధిక నిర్వాసికములను, యువకుల పరిస్థితులను తెలిసికొనుటకు వీరు జాతీయములలో యూరపు ఖండమునకు అచ్చటికి బహుశః ఆమెరికాఖండమునకు నుడ పోవుదురు. (ఆ. పే)

మాల్కేనులో అగ్నిప్రమాదము

రంగున, మార్చి 18:—మాల్కేనులో కేటివునమున పుట్టిన అగ్ని కల 75 యిండ్లు, కిరణవాయిలు వ్యాపారమున లి యిప్పుడు వర్తించును నివసించుచు, తగులబడిపోయెను. కొన్ని లక్షల వస్తువులను అనుకొనుచున్నారు. తెలిసినంతవరకు ఇచ్చటికి 2 మరణములు సంభవించినవి. అగ్నికి సరియైన కారణములు తెలియవు. (ఆ. పే)

రైల్వేకంపెనీవారివై దావా

రైలుపడినందువలన నష్టము

ఖర్చులతో కొట్టివేయబడెను

కలకత్తా, 17 మార్చి:—జీవన్ రమ్మోకర్ అను వారికు తనకేరమునకు గలిగిన గాయములకై రు 25,000 కను తన నగల పెట్టెలోయినవలన రు 8750 ను తాము యిండియాన్ రైల్వే కంపెనీ వారివై తెచ్చిన దావాలో ప్రాజెక్టు న్యాయమున కేట చేడు తీర్పు చెప్పెను.

1922 ఏప్రిల్ 4 తేదీ ఉదయం 1.45 నిమిషములకు ఎరువ పట్టణము మొట్టమొదట గొప్పవస్తువు కలిగిన, గంటకు 42-45 మై చుక్కల యీ రైలు అక్కడును పగలుగురుండెను. కలకత్తాకు 178 మైళ్ళ దూరముననున్న జంతులకంపెనీవారివై వలసిన ముఖ్యుల ప్రయాణికులకు, పెద్దగృహకర్తలకు విసవచ్చెను. దీక్షము లాభిపోయెను. తరువాత కొన్ని నిమిషములను యంజను తెండరును 6 బండ్లును 80 అడుగుల యెత్తునండి క్రిందపడెను. 8 మంది చనిపోయిరి. 25 గురికి గాయములు తగిలెను. వారి నుడ ఆంధ్రోలో కర్యాణము చేయుచుండెను.

రైల్వేకంపెనీ లెక్కొంతమంది పనివాండ్లు దురుద్దేశములతో పట్టణము తొలగించినందువలన యాక్రమాదము జరిగినని న్యాయమున కనుగొనెను. ఎరువరైలు దిగువరైలు రెంటిని పట్టణమునకు వదిలి వారి యుద్దేశము. ఇట్లు జరుగునని రైల్వే కంపెనీ వారికి తెలుసుకొని విషయమును న్యాయమున కేట వారి విచారించెను. తెలుసునని వాదించబడెను. రైల్వేకంపెనీ వారి అక్రమ ప్రవర్తన ఆక్రమాదము జరుగలేదని చెప్పి దావాను ఖర్చులతో కొట్టివేసెను. (ఆ. పే)

కర్నాటిక్ వేవర్ మిల్స్ లిమిటెడ్

“వెక్సుఫోర్డు హాసు” కీల్ పాకము ముద్రాను

నోటీసు

మా కంపెనీ తరపున కన్ వాసింగు ఏజంటువని! చేయుచుండిన ఎన్. సీతా రామ శాస్త్రి గారిని తననుండి తొలగించితిమి కాన ప్రజలెవ్వరైనా అతనినిద్ద ప్రయత్నము చేలించుటకదని యందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము.

వి. ఆల్వారుచెట్టి మేనేజింగు డైరెక్టరు,

14-8-24.

కర్నాటు

ఇ స నో వే లి

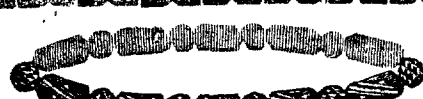
ఇ స నో వే లి అనుమా అంటి మలేయీలో వేవర్ మును వాడుకునే మలేయీ రాసియక అటంక వరము. క్రమశిక్షణ కలమందున్న వేవర్ ము లన్నిటిలోను దిక్కుమైనది. ఇంగ్లండ్ క్రియమున సేవించుటకు వరుడను, అయితే ఈ దిక్కుమైన వేవర్ ము సేవించిన బహు కాలము నుండియున్న కిక్కురుడును, తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యశాస్త్రజ్ఞులే దీనిని శివార్స చేసి యున్నారు (ప్రతినిమ ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మాత్రము సేవించిన మలేయీ రాసియక అటంక వరము. విద్యలకు ఉపయోగించుటకు ఇ స నో వే లి అను వేవర్ ముగలదు. ఇ స నో వే లి అనునదియే ప్రకరణముగా తయారు చేయబడినది

వేటో - చెనా

అంటాగ

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON

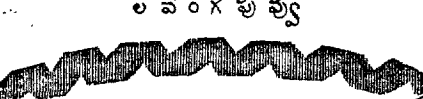
Messrs Gorio Ltd. P. O. Box, 159 BOMBAY

గుండు మోహన

ల వంక పు వ్య

ప తే ల దై మండు

నవనాగరిపు గాజులకు
ప్రసిద్ధిచెందిన గృహము

గాజులలో అన్నిరకములు కలగలరలలో తయారుచేసి
విశేషమునకు సిద్ధముగా నుంచి యున్నాము.
హాజరులో లేనివి కిరణులలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.
ఈరకము గాజులు 2 1/2 సవరము మొదలు 6 సవరముల వరకు తీరెను. చేవారమునో నహా జర 1 కి మహారు రు 10/-
నవరములుగారకు పీమవెండికి పూచి యిచ్చెదము.
ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుసామికెట్టి కంపెనీ,
నగలవరకులు, 25 నైసాబజారు రోడ్డు, నగరాను.

సభలో ను గాదు ధీనిక జవాబు చెప్పుచు కమిషనరు

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము ప్రతిపాపులోదొరకును

చక్క-నిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంజుశెట్టి వీధి, మహబూబ్ రోడ్ 109 పేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతస్వక వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య ఔషధాలపంటలు వారి లోకానయవర కన్యామాత్రము: ఈ దివ్యమృతము మిక్కిలి విలువయున్నదే, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమృతమైన తనమూలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధములేదవారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-800 మార్లు గల బుడ్డి 1-కి రు 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. షా 1-0-0. పొట్టుబుక్కవేరు. బిడ్డలు మొదలు పెద్దవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపాదకములతో వాడవలెను. ఇదిగాక ఈ దివ్య తెలుపబడినది అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

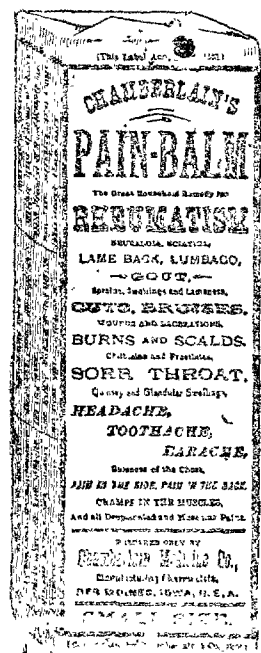
వృద్ధరాజసాయనము: బలహీనము, రక్తములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకము దలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణముమంటిది. వైద్యభుజున కుదుర్చుటయేగాక మంచిర క్తవృద్ధిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలైము: కండ్లుమంటు, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విడువని తలనొప్పి, మెదడు పనిచేయకుండుట మొదలగు కిరో, నేత్రకిరోములను తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

ద్రుపదహరిణి: ఎట్టిరక్తము తీటు, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్న ను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0

చారీకేశాంజనము: కండ్లలో ఎటువైపునీళ్లుకారుట, మనక గాయండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంటు మొదలగునవి మాచుచును 0-8-0

మా ఔషధములన్నియు ధర్మస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజము ఒకసారి మాచొషధములు కొనినవారితే తెలియును. పాశ్చాత్య ఔషధాలపంటలు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

చేంబరేన్లుగారి
పెయిన్ బామ్
వాత నొప్పులు, నడుగు
నొప్పి, కాలినగాయములు,
తలనొప్పి, వండ్లనొప్పి,
నరుకులు, చెట్టులు
మున్నగునవి దీనివలన
తప్పక గుణ మగును.
అన్ని జాగాలలో
విక్రయమునకు
33 దొరకును. (1)

రోజుకు రూ. 3 లను

అనుభవము లేకనే మీకు తీరికయున్న కృషి మీ గృహమునందు 3 లేక 5 గంటలకాలము పనిచేసిన సుపాదించుకొనును.
గాక మీ నిరాశ నశియమునకు మా

దర్బారే ఆటో నిట్టరును

ఉపయోగించి లాభమును పొందుడు.
మీరు సొమ్మురు పెట్టుబడి పెట్టిన తలెమ పను లన్నియు మేమే సేపైదము.

దీని ఉపయోగించిన వా రొకరు యిట్లు వారు చూడ.	గెస్ట్ హిల్ ఆందు రో, 40-వ దివ్యమేటు
గెస్ట్ హిల్ ఆందు రో, కలకత్తా.	రి, కలకత్తా రో కిల్లింగ్
	కైపు వీధి, కలకత్తా.

నేను మీ కద్దరుండి దర్బారనిట్టరును తెప్పించి నెడు సెలవైనది. నా గృహకృషియు లన్నియు నెర తయ్యకొని రోజుకు 9 పరిమాణ మేజోళ్ళను తయారు చేయగలను. నేను, షా.సి.ను తెప్పించుకొనియున్న విక్రీతి సంతోషించెదను. బాలబలికాను, గోపాలోగంజ్ బీహారు.

ఆయా, "రోజుకు రూ. 3 లను గడంను" మార్గమున తెలుపు మీ ప్రాప్తియగును. ఇంతయు. తపాలపుట నిమిత్తమై యందు 30 పది 1 అణా ప్రాప్తియగు పంపి యిక్కాను. పూర్తి పేరు పూర్తి విలాసము

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయమున దొరకు అమృతాంజనములు

ఆరాధనవిధి	0 4 0	ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0 8 0
శబ్దకొముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	1 4 0
హిందీ తెలుగు వ్యాఖ్య డిక్షనరీ వెల	1-0-0	సంగీత శాస్త్రము	0-8-0
సత్యసత్యసాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట			
గట్టుచున్నది. కల్పనలు మొదలు ఈ గ్రంథము. జేపట్టిన సాతకుల కొకపద్య			1 0 0
మేని వదల మడి జనింపదు.			
తత్సమచంద్రిక	...	సటికా ఆస్థాశబ్దచింతామణి	0-12-0
శ్రీ గురుజోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తపాటలు,			0 4 0
శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.			
బోన్సా ఖర్చులు ప్రత్యేకము	ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, 7, తంజుశెట్టివీధి, మైసూరు.		

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో ఇర్బీనీ గారడి, యోగశక్తి, జానలూకుము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, భూతతైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపైక తియ్యముల వివిధ విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మనమృత్యు భూతములేయెట, మోషిడిచ్చెలును పుట్టియెట, జీవాంత సమాధియెట, శరీరములేని తలకాయలేని మామూలముల షామైన గజమయయైన గాలిలో కునుకొని విశాఖలూగా నిచ్చుట మొదలగు విచిత్రములు అచేకము అన్నవి. ఈ గ్రంథము 3 దిన ఆత్మీయ్యులయ్యగా మేజో చేయగలరని వ్యాఖ్యయిచ్చు మహాము. దీని వెల రూ. 4-0-0. (మి. 1921)

రత్నపురుషలేఖ్యం

కుక్కపక్షముల తత్వక లగ్నియ. బ.హి.తపోగోట్టి, బు. మా కలిగింపెను. కుక్కమేహమువల్ల వచ్చినదగ్గు, మూత్ర రోగము అమోదా యామందువల్ల తగ్గును. కుఖివ్యాధులకున చెడినరక్తమును బాగుచుచును. శే. 6-4-0.

శగ శేఖ్యం
విశాఖరగైన తగ్గింపు ఆత్మీయతయందు. పక్ష్యములేదు. పట్టి 1 8-0 లు.

పట్టాభిరామవైద్యశాల

రాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

కవహారి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. డి. ఫహా రూ 1-6-0
దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు శైత్యమువల విత్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున తలచిందు దగ్గు. శ్వాసకోశముల మాత్మ్య నాశములందు ఏర్పడుదగ్గు. అబ్బునము. తయదగ్గు దగ్గుకు నేయిచలవసిన మందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.
విద్యుత్ రోజునండిపో, బొంబాయి - మదరాసు.